

Algemene toelichting

Vooraf

Rond het zomerreces van 2013 hebben de raden zich intensief gebogen over de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). In april van dit jaar ontvingen zij de voorstellen voor de vorming van de metropoolregio, gebaseerd op de ontvangen reacties op het zienswijzendocument uit 2012 en op de discussies die op de open raadsbijeenkomsten en tijdens het goed bezochte congres in Vlaardingen gevoerd zijn.

De gemeenteraden hebben nu hun reactie gegeven op de voorstellen over de oprichting van de MRDH. Zij kunnen zich op hoofdlijnen vinden in de voorstellen, maar er zijn ook voorstellen voor verbetering. Het is verheugend te constateren dat de vele discussies die de gemeenten de afgelopen paar jaar met elkaar gevoerd hebben, nu tot een grote mate van consensus hebben geleid. De reacties van de raden zijn in het bestuursforum besproken en verwerkt. Tot welke aanpassingen dat heeft geleid, wordt in deze notitie toegelicht. Daarnaast bevat deze notitie het financieel en organisatorisch kader op basis waarvan het bestuursforum de gemeentesecretarissen en de kwartiermakers MRDH/VA de opdracht geeft een ontwerpbegroting op te stellen en de organisatie in te richten.

Het doel van de samenwerking

Mondiaal en binnen Europa vindt een trek plaats naar stedelijke regio's. Dat zijn de brandpunten van economische ontwikkeling. Regio's concurreren met elkaar om bedrijven, investeringen en menselijk kapitaal. De sterke economische clusters in de metropoolregio Rotterdam Den Haag zijn alle wereldspelers. Maar succes in het verleden is geen garantie voor succes in de toekomst. De topsectoren in onze regio groeien nog wel in productiviteit, maar veel minder in vernieuwing en werkgelegenheid. Daar tegenover staan te weinig nieuwe, innovatieve groeisectoren. De uitdaging is om onze economische structuur weerbaarder te maken. Het gaat om vernieuwing van onze traditioneel sterke sectoren én om de groei van nieuwe sectoren.

Ontmoetingen tussen mensen, uitwisseling van ideeën en kennis zijn daarvoor de basis. "Interactie" is het kernwoord. Nabijheid en bereikbaarheid zijn daarvoor vereisten. Stedelijke agglomeraties bieden voordelen: meer banen binnen bereik, veel innovatie en kennisuitwisseling, economische specialisaties, een goede infrastructuur en hoogwaardige voorzieningen. De afgelopen decennia zijn de regio's rondom Rotterdam en Den Haag steeds meer aaneen gegroeid, en vormen daardoor steeds meer één stedelijk systeem. Het besef groeit dat gemeenten in de metropoolregio sterk met elkaar verbonden zijn. Stedelijk wonen en werken, suburbaan en landelijk: tezamen vormt het één stedelijk systeem. Het gaat erom deze veelheid van kleinere en grotere gemeenten in onze regio nog meer als één geheel te laten functioneren maar wel met behoud van ieders eigen identiteit. Juist die diversiteit kan een kracht zijn, mits wel op elkaar betrokken. Recente wetenschappelijke inzichten¹ laten zien dat er meer uit onze regio te halen is als deze nog meer als één samenhangend geheel gaat

¹ Onder andere: De Weerbare Regio, Universiteit Utrecht, december 2012; De internationale concurrentiekracht van de Nederlandse regio's; PBL maart 2013; De ratio van ruimtelijk-economisch topsectorenbeleid, PBL 2012

functioneren. Het belang van agglomeraties wordt in deze rapporten keer op keer benadrukt. Daarbij gaat het om het verbeteren van de bereikbaarheid, een sterkere economische structuur én om een aantrekkelijk economisch vestigingsklimaat om te werken, te wonen en te recreëren. Succesvolle metropoolvorming vraagt om sterkere netwerken binnen de metropool op het gebied van zakelijke contacten, woon-werk relaties, en het gebruik van voorzieningen. Betere bestuurlijke samenwerking op metropoolschaal is daar dienend aan. Als we dat succesvol doen is voor de Economische Agenda Zuidvleugel² berekend dat we in 2020 € 30 tot € 35 miljard aan extra economische groei kunnen realiseren. Dat betekent een economische groei die ca. één procentpunt hoger ligt dan de groei zonder maatregelen en boven de verwachte prestaties van de andere topregio's. Onze gezamenlijke opgave en opdracht is om de aanwezige potenties van deze en van opkomende clusters volledig te benutten. In de wereldeconomie van vandaag komt het aan op innovatief vermogen.

De contouren van de strategische agenda heeft daarom niet voor niets de naam "Kwaliteiten Verbinden". Het realiseren van de opgaven in die agenda vraagt om de gezamenlijke inzet en acties van een heleboel betrokkenen: bedrijfsleven, bewoners, kennis- en onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, waterschappen, individuele gemeenten, samenwerkende gemeenten, de provincie en het Rijk. Vanuit hun eigen kwaliteiten, doelstellingen en activiteiten dragen al deze partijen - ook nu al - bij aan de economische prestaties en het vestigingsklimaat van deze regio.

Maar het gaat niet vanzelf. De krachten van al deze partijen moeten worden gebundeld. Te beginnen met de 24 gemeenten; daar ligt de kracht en de uitdaging om het geheel meer te laten zijn dan de som der delen. Daarbij hebben het verbeteren van het economisch vestigingsklimaat en van de bereikbaarheid de hoogste prioriteit. Er hoeft geen grote organisatie voor te worden opgericht die nieuw beleid gaat maken. Een kleine organisatie volstaat.

Voor de financiën ontstaat zo een overzichtelijke situatie. Enerzijds middelen voor een klein hoogwaardig team met adequate ondersteuning en anderzijds financiën voor noodzakelijk onderzoek, communicatie, branding en het onderhouden en uitbreiden van een nationaal en internationaal netwerk, en om zo nodig te kunnen deelnemen in ontwikkelingen bijvoorbeeld met cofinanciering. De financiën en een voorstel voor de organisatie werken we verder uit in de paragraaf over het Financieel en organisatorisch kader (zie blz. 8).

Status wetvoorstel en ingangsdatum

Vrijwel alle gemeenten maken hun instemming met de regeling afhankelijk van aanneming van het wetsvoorstel en zekerheid over de toekenning van de BDU aan de Vervoersautoriteit als onderdeel van de MRDH. Het wetsvoorstel tot afschaffing van de plusregio's sluit naadloos aan bij de samenwerking die de 24 gemeenten in de Metropoolregio vorm aan het geven zijn. Voor het verbeteren van de bereikbaarheid kiest het kabinet in dit wetsvoorstel voor het mogelijk maken van vervoerregio's in de regio Rotterdam Den Haag en Amsterdam-Almere, gemotiveerd vanuit de specifieke grootstedelijke problematiek op de twee vleugels van de Randstad. Het kabinet nodigt de betrokken gemeenten en provincies uit om deze vervoerregio's vorm te geven. In de memorie van toelichting geeft het kabinet aan dat de vervoerregio het gebied zal beslaan van de metropoolregio Rotterdam - Den Haag. Daarmee

² Zuidvleugel, de topregio van Nederland - Naar een nieuwe economische agenda Zuidvleugel 2010-2020. Roland Berger 2011

ondersteunt het wetsvoorstel onze plannen. Ervan uitgaand dat het wetsvoorstel tot wet zal worden verheven hebben we hiermee de gevraagde zekerheid over de BDU Verkeer & vervoer.

De voorziene datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 januari 2015. In de regeling is evenwel opgenomen dat deze in werking treedt op het moment dat de wet door de Eerste Kamer is goedgekeurd. Dat gebeurt om een aantal redenen.

In de eerste plaats bepaalt het wetsvoorstel dat de BDU wordt toegekend aan een bestaand openbaar lichaam op basis van de Wgr. De gemeenschappelijke regeling MRDH moet daarom al eerder in werking zijn getreden opdat de BDU gelden per 1 januari 2015 kunnen worden toegekend.

In de tweede plaats dient vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet per 1 januari 2015 een aantal voorzieningen te worden getroffen op basis waarvan vervolgvorstellen kunnen worden voorbereid die – na zienswijzen van de raden – op de eerste constituerende vergadering van het AB, DB en VA kunnen worden vastgesteld. Daarbij gaat het om onder meer het reglement van orde, financiële verordeningen en de verordening Vervoersautoriteit. Ook zullen de nodige mandaatbesluiten moeten worden voorbereid. Om hier voldoende tijd voor te hebben is het wenselijk om de regeling eerder dan de datum van inwerkingtreding van de wet in te laten gaan.

In de derde plaats biedt dit ook de ruimte om een zorgvuldige afbouw van de stadsregio's te kunnen organiseren, onder meer voor de bovenlokale taken van de plusregio's die niet meegaan naar de MRDH, onder meer in het sociale domein op het gebied van jeugdzorg. De personele en financiële gevolgen alsmede de gevolgen voor derden moeten natuurlijk zorgvuldig en vlekkeloos verlopen. Voor de Vervoersautoriteit is een kwartiermaker aangesteld. Voor de MRDH als zodanig zal dat binnenkort het geval zijn.

De samenstelling van het DB

Het DB zal niet drie maar vijf gemeentelijke leden tellen om zo een groter draagvlak van de 24 gemeenten in het DB te creëren. Dit is een nadrukkelijke wens van veel gemeenten. Het is niet de bedoeling dat het DB inhoudelijke portefeuilles krijgt. De voorzitter en vicevoorzitter zijn roulerend de burgemeesters van Rotterdam en Den Haag. Drie leden zijn afkomstig uit de overige gemeenten met een spreiding over middelgrote en kleinere gemeenten en worden benoemd voor een periode van twee jaar. Zo wordt het mogelijk dat alle gemeenten een keer deel uitmaken van het DB. Het ligt voor de hand om hierbij ook oog te hebben voor een geografische spreiding.

De voorgestelde omvang en de taak van het DB hangt nauw samen met de sturingsfilosofie van de MRDH en dus met de taken en samenstelling van het AB. De MRDH is een samenwerking van 24 gemeenten die alle vertegenwoordigd zijn in het AB. Daar vinden de inhoudelijke discussies en besluitvorming plaats. Portefeuilles – als die al nodig zijn – worden belegd in het AB en niet in het DB. Bij deze sturingsfilosofie past een zo klein mogelijk en louter agenda-voorbereidend DB.

Het AB kan op verzoek van gedeputeerde staten een lid van gedeputeerde staten in het DB benoemen. In die situatie bestaat het DB niet uit vijf maar uit zes leden.

Totdat de regeling ook formeel in werking treedt en er een AB is benoemd, zal het bestuursforum de rol vervullen van overlegplatform van de deelnemende gemeenten en zorgen voor de nodige uitwerkingen.

Horizonbepaling

De regeling wordt in beginsel aangegaan voor onbepaalde termijn. Dat is wenselijk omdat de MRDH en de VA zekerheid moet kunnen bieden aan zowel het rijk als aan de vervoersbedrijven. Niettemin is een horizonbepaling opgenomen in de voorstellen. Als de MRDH onverhoopt niet het goede voertuig blijkt om de doelen te bereiken, moet er een ander middel gezocht worden. Tegelijkertijd moet de MRDH zich kunnen bewijzen. Een beslissing tot beëindiging van de regeling moet ruim van te voren genomen worden om alle raden in de gelegenheid te stellen een oordeel te vormen en om de personele, financiële en juridische gevolgen (overeenkomsten, concessies) hiervan op te vangen. De datum van beslissen over beëindiging wordt in de regeling opgenomen. In lijn met de suggestie van verschillende gemeenten is een termijn van 12 jaar als horizon genomen en dient 2 jaar daaraan voorafgaand expliciet een besluit te worden genomen over continueren of beëindigen. Met het oog op synchroon lopen van collegeperiodes en eventuele beëindiging van de MRDH is ervoor gekozen om in 2024 een besluit te nemen over beëindiging of continueren van de regeling per 2026 (aanvang nieuwe collegeperiode).

Bestuurlijke platforms

Alle gemeenten zijn het erover eens dat verbeteren van het economisch vestigingsklimaat en de bereikbaarheid kerntaken van de MRDH moeten zijn. Voor deze taakvelden voorziet de ontwerpregeling dan ook in de mogelijkheid om financieel en juridisch bindende besluiten te nemen. Het AB is bevoegd deze besluiten te nemen, na een zienswijzenprocedure.

Veel gemeenten vragen om een stevigere positie voor ruimte, wonen en/of groen en zijn van mening dat er in ieder geval een platform zou moeten zijn waar gemeenten elkaar treffen en vrijwillig afspraken kunnen maken. Andere gemeenten willen het takenpakket juist beperkt houden tot bereikbaarheid en economisch vestigingsklimaat.

Daarom kan de MRDH faciliteren bij onderlinge afstemming en overleg indien ten minste twee deelnemers daarom verzoeken en voor zover de gespreksonderwerpen van dit platform een directe relatie hebben met de strategische agenda. Te denken valt aan het faciliteren van vrijwillige samenwerking op het gebied van ruimte, wonen of groen tussen twee of meer gemeenten in de vorm van een bestuurlijk platform. Wanneer deze gemeenten verdergaande samenwerking wensen, dragen zij zelf daarvoor de kosten.

Het gaat om de lichtst denkbare vorm van samenwerken. Voor de beleidsvelden ruimte, wonen en groen kan de MRDH ambities formuleren waaraan geen bindende (financiële) gevolgen zijn verbonden.

Meerdere gemeenteraden wijzen op het maatschappelijke, toeristische en economische belang van groen voor de MRDH. De MRDH kan hierin een rol vervullen, maar dat wil niet zeggen dat de MRDH zich tot in detail met groen hoeft te bemoeien. Op dit moment wordt voor het metropolitaanse landschap Hof van Delfland, samen met de provincie een pilot uitgevoerd die wellicht ook voor andere groengebieden van betekenis is. Een bestuurlijk platform voor groen loopt hier niet op vooruit, noch op een eventueel later in te stellen groenautoriteit. Ook is er ruimte voor sub regionaal overleg op het niveau van de metropolitaanse landschappen.

Ook duurzaamheid zal als facet nadrukkelijk in alle programma's van de MRDH aan de orde zijn. Een strategie gericht op duurzaamheid dient ook een economisch belang; zie bijvoorbeeld Clean Tech Delta als sterk opkomend innovatief cluster. Innovatie in duurzaamheid vergroot de aantrekkelijkheid van de regio als vestigingsplaats en is bovendien een sterk exportproduct. Het Planbureau voor de Leefomgeving concludeert in zijn onderzoek

‘Vergroenen en verdienen – op zoek naar kansen voor de Nederlandse economie’ (oktober 2013) dat een stevig groen innovatiebeleid nodig is dat meer dan nu ondersteuning van vernieuwende kleine, snelgroeiende bedrijven centraal zet. De MRDH kent een zeer sterke concentratie van bedrijven in dit bio-based cluster.

Koppositie raden

De koppositie van de raden is één van de dragende beginselen bij de vormgeving van de MRDH. In de voorstellen is hieraan al veel aandacht besteed. De wet gemeenschappelijke regelingen voorziet bovendien in een aantal belangrijke bevoegdheden van de raden. Aanvullend daarop is de zienswijzenprocedure een belangrijk instrument om de raden de gewenste koppositie te geven. Bij alle relevante besluiten zal een zienswijzenprocedure van toepassing zijn. In de regeling is opgenomen welke besluiten dit tenminste betreft. Daarnaast is in de regeling opgenomen dat het AB kan bepalen dat nog meer onderwerpen dienen te worden onderworpen aan een zienswijzenprocedure.

Om de betrokkenheid van de raden verder te versterken is in de regeling ook een adviescommissie voor het AB opgenomen voor het economisch vestigingsklimaat. Voor de Vervoersautoriteit was hierin al voorzien.

Daarnaast krijgt het AB de mogelijkheid om moties in te dienen over onderwerpen die niet op de agenda staan, met als doel om actuele onderwerpen te agenderen en daarover een uitspraak te vragen van het AB. In de mogelijkheid van ieder AB-lid om onderwerpen te agenderen was al voorzien. Gemeenteraden kunnen ‘hun’ AB-lid verzoeken om een dergelijke motie in te dienen. Dit vergroot de invloed van gemeenteraden op de agenda van het AB.

Een enkele gemeenteraad vraagt om voorstellen waardoor raden eerder dan in de formele fase van zienswijzen betrokken kunnen worden bij de beleidsvorming, bijvoorbeeld door instellen van ronde tafelgesprekken, themabijeenkomsten of via (opiniërende) digitale peilingen voorafgaande aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur. Het gaat hierbij eerder om opiniërende dan om adviserende of besluitvormende discussies. In het reglement van orde zullen dergelijke procedures kunnen worden opgenomen.

De koppositie van de raden is in de regeling vorm gegeven, maar ook in andere nog vast te stellen documenten wordt de koppositie vastgelegd. Tijdens de constituerende vergadering van het AB zal een aantal aanvullende documenten worden vastgesteld zoals het reglement van orde. Om een soepele overgang te waarborgen zullen deze documenten aan de raden voor reactie worden toegezonden in de periode voorafgaand aan de constituerende vergadering van het AB.

Stemverhoudingen AB en VA

Enkele gemeenten vragen om een nadere onderbouwing van de verschillen in de stemverhoudingen tussen het AB en de VA. Deze gemeenten doen de suggestie om de stemverhoudingen van de VA ook toe te passen op het AB. Daarnaast wordt gesuggereerd dat minimaal 4 gemeenten moeten instemmen met een voorstel.

In de stemverhoudingen binnen het AB wordt recht gedaan aan de verschillen in omvang van de deelnemende gemeenten, zoals ook in de huidige regelingen van Haaglanden en Stadsregio Rotterdam het geval is. De gemeenschappelijke regeling kent daarom stemgewichten al naar

gelang de grootte van de gemeenten. Het is niet de bedoeling dat Rotterdam en Den Haag samen de meerderheid hebben. Daarom is in de ontwerpregeling een stemverhouding opgenomen die meer ten gunste van de kleinere gemeenten is en die meer aansluit bij de stemverhoudingen in de huidige stadsregio's. Daarmee wordt ook bereikt dat er altijd minstens vier gemeenten vereist zijn om een besluit aangenomen te krijgen.

Bij de stemverhouding in de VA is het uitgangspunt geweest dat elke gemeente één stem zou krijgen, met uitzondering van Den Haag (5) en Rotterdam (6), zowel vanwege hun inwonertal als hun relatie tot vervoersbedrijven en de financiële risico's die zij daarbij dragen.

Het ligt overigens niet voor de hand dat de VA andere opvattingen zal hebben dan de Bestuurscommissie van de VA, omdat in beide organen dezelfde gemeenten vertegenwoordigd zijn. Bij de eerste evaluatie, die na twee jaar plaatsvindt, zal het functioneren van het stelsel inclusief de stemverhoudingen aan de orde komen. Indien er dan aanleiding is om de stemverhoudingen te herzien, kan dat op grond van deze evaluatie plaatsvinden.

Samenwerking met de Provincie Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland is op fysieke en economische onderwerpen een belangrijke partner voor het welslagen van de doelstellingen van de metropoolsamenwerking. In de praktijk wordt al op veel terreinen goed samengewerkt. Veel gemeenten onderstrepen dit belang ook in hun reactie op de metropoolvoorstellen. De sleutel tot succes ligt in niet-vrijblijvende samenwerking tussen onze gemeenten zonder het opgeven van eigen identiteit.

Natuurlijk zijn er verschillende wijzen waarop deze samenwerking vorm kan krijgen, uiteraard met respect voor elkaars eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid.

De provincie kan op ieder niveau haar inbreng leveren zodat er sprake is van een optimale afstemming en waarbij de provincie een sector overstijgende en verbindende rol kan vervullen zoals eind 2011 overeengekomen in de bestuursafspraken tussen kabinet, VNG en IPO.

Als invulling van deze samenwerking kan een lid van Gedeputeerde Staten deelnemen aan de beraadslagingen van het algemeen bestuur en kan het algemeen bestuur een lid van Gedeputeerde Staten als volwaardig lid, dus met stemrecht, benoemen in de Vervoersautoriteit en in het DB.

Daarmee is samenwerking tussen de metropool en de provincie op alle niveaus mogelijk, in verschillende vormen en met een variatie aan intensiteit. Dat biedt een solide juridische basis én voldoende ruimte om de samenwerking met de provincie in goed onderling overleg invulling te geven.

Samenwerking met omliggende regio's

Enkele gemeenten vragen aandacht voor de samenwerking met de omliggende regio's, onder meer op het gebied van verkeer & vervoer. Vooralsnog volgt de MRDH de gebiedsafbakening die het Rijk voorstelt, namelijk de die van de twee huidige plusregio's. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel staat dat in de zuidelijke randstad de vervoerregio het gebied zal beslaan van de metropoolregio Rotterdam - Den Haag. Vanzelfsprekend zal er in de praktijk goed en intensief worden samengewerkt, niet alleen met de provincie maar ook met

samenwerkingsverbanden zoals Holland Rijnland en de Drechtsteden, zowel op het gebied van verkeer en vervoer als bij de versterking van het economisch vestigingsklimaat, onder andere in het Zuidvleugelverband.

Uittredebeperkingen

Enkele gemeenten vragen om meer duidelijkheid over de uittredebeperkingen in de regeling. De regeling is daarom op dit punt aangevuld. Het is echter niet mogelijk om vooraf en voor alle situaties tot in detail de voorwaarden van uittreden te regelen. Daarvoor zijn de situaties te verschillend. Wel kunnen enkele meer procedurele regels worden opgesteld. Het AB kan daarvoor een kader vaststellen waarin procedures en termijn worden vastgelegd. Tevens wordt geregeld dat de belangen van zowel de uittredende gemeente als de overige deelnemers evenwichtig worden behartigd. Verder is het van de concrete situatie op dat moment afhankelijk welke afspraken er gemaakt worden over onder meer de financiële en personele gevolgen. Alle bestuursorganen (gemeenteraden, colleges en burgemeesters) die de oorspronkelijke regeling aangingen moeten een besluit nemen over het uittredingsplan. Er is een meerderheid nodig van ten minste 2/3 van de bestuursorganen. Iedere stem weegt hierbij even zwaar.

Instellen rekeningencommissie

Vanuit democratisch oogpunt is controle op het financieel beheer en op de uitgaven van groot belang. Iedere gemeentelijke rekenkamer (of rekenkamercommissie) is bevoegd om gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt, te controleren op rechtmatigheid en doelmatigheid. Iedere gemeenteraad kan hiertoe ook een opdracht geven. De accountant van elke gemeente kan elk jaar de verantwoording(en) van de gemeenschappelijke regeling(en) controleren waaraan de gemeente deelneemt. De accountant schrijft haar bevindingen uit in het accountantsrapport bij de verantwoording van de gemeente, waarbij zij altijd ingaat op rechtmatigheid en soms ook op doelmatigheid van beleid. Analoog hieraan kan de accountant van iedere gemeente de verantwoording van de MRDH controleren en haar bevindingen meenemen in haar accountantsrapport aan de gemeente. Dat gebeurt nu ook al.

Een aanvullende mogelijkheid, die de eerste twee onverlet laat, is een adviescommissie aan het AB. Enkele gemeenten kennen een rekeningencommissie. Een zelfstandige adviescommissie aan het AB past niet in de sturingsfilosofie waarbij de bestuurlijke organisatie zo licht mogelijk ingevuld wordt. Het heeft daarom de voorkeur om een van deze bestaande adviescommissies te verzoeken om advies uit te brengen aan het AB over de rekening van de MRDH.

Financieel en organisatorisch kader

De MRDH krijgt taken en middelen voor verbeteren van het economisch vestigingsklimaat en van de bereikbaarheid en voor het faciliteren van bestuurlijke platforms. De begroting, die begin 2014 zal worden opgesteld, moet passen binnen door de raden vast te stellen kaders. Daarmee geven de raden aan hoe hoog de inwonerbijdrage maximaal mag zijn. Begin 2014 zal vervolgens een conceptbegroting worden opgesteld, waarin concreet de baten en lasten voor 2015 worden verwerkt en een verdere inhoudelijke onderbouwing wordt geboden van de taken bereikbaarheid en economie en de bestuurlijke platforms voor ruimte, wonen en groen. Deze conceptbegroting zal middels een zienswijzenprocedure in 2014 aan de raden worden voorgelegd, zodat deze invloed kunnen uitoefenen op de definitieve begroting MRDH 2015.

De taken op het gebied van verkeer en vervoer worden aan de vervoersautoriteit toebedeeld en zijn identiek aan die van de plusregio's nu. Het gaat om taken op het gebied van exploitatie van OV, verkeersveiligheid, beschikbaar stellen railinfrastructuur, financiering nieuwe weg- en fiets-infrastructuur, en optimalisering van benutting van bestaande infrastructuur.

De taken op het gebied van het economisch vestigingsklimaat richten zich vooral op economische structuurversterking en vernieuwing; economische profilering en werklocaties voor zover de schaal van de schaal van de metropoolregio daarbij dienstig is.

- Bij economische structuurversterking en vernieuwing gaat het om het stimuleren van netwerkvorming tussen bedrijven, overheden en kennis- en onderwijsinstellingen, het signaleren van kansen voor kruisbestuiving tussen verschillende economische sterkten en het bevorderen van gerichte acties om die kansen economisch te verzilveren.
- Bij economische profilering gaat het om het leveren van bouwstenen en het verzorgen van afstemming over de internationale marketing en promotie van de hele metropoolregio en het versterken van de positie van de MRDH in internationale netwerken, waaronder instellingen van de Europese Commissie.
- Op het gebied van werklocaties gaat het om het ontwikkelen en uitdragen van de economische strategie ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren, campussen en detailhandel) en heeft de metropool de taak om afstemming tussen gemeenten te verbeteren.

Vanuit de algemene economische ambities van de metropoolsamenwerking zal de MRDH ook werken aan het opstellen en actueel houden van de economische strategie voor het gebied om van daaruit coalities te kunnen smeden voor versterken van het economisch vestigingsklimaat en investeringen in infrastructuur en openbaar vervoer in de regio.

De middelen voor verkeer en vervoer zijn afkomstig van het rijk (hoofdzakelijk de brede doeluitkering verkeer & vervoer) en van de gemeenten. Aanvullende middelen kunnen afkomstig zijn van bijvoorbeeld Europa. De huidige stadsregio's werken met jaarlijks voortschrijdende investeringsplannen voor de infrastructuur. Aangevane verplichtingen worden door de MRDH overgenomen en nagekomen. Tot en met 2017 blijven de investeringsplannen afzonderlijke herkenbaar; vanaf 2018 worden ze geïntegreerd.

De middelen voor de niet-bereikbaarheidsstaken zijn hoofdzakelijk afkomstig van de gemeenten in de vorm van een vast bedrag per inwoner.

Voor de verkeers- en vervoerstaken is een organisatie benodigd van 74 fte, verdeeld over een vaste kern van 50 fte en een flexibele schil van 24 fte; dit is 30% minder dan de optelsom van de organisaties nu. De kosten van de VA worden bekostigd uit rijksmiddelen.

Anders dan de Vervoersautoriteit, die ook uitvoerende taken kent, is voor versterking van het economisch vestigingsklimaat slechts een klein maar hoogwaardige ambtelijk apparaat nodig. Daardoor kan de financiële bijdrage van de gemeenten beperkt blijven. Dit wordt ook bereikt door waar mogelijk uit te gaan van voortzetting of hergebruik van bestaande systemen en huisvesting zolang bestaande contracten nog doorlopen.

De organisatie bestaat uit een kleine vaste hoogwaardige kern. Deze kern beschikt over een mix van bestuurlijke en inhoudelijke kennis en procesvaardigheden en wordt adequaat uitgerust voor de zwaartepunten van de inhoudelijke opgave. Zij kan op gelijk niveau bestuurders en topmensen van de deelnemende gemeenten, provincie, rijk, Europa en bedrijfsleven enthousiasmeren en overtuigen en daarmee ook coalities sluiten. Aan het hoofd staat een secretaris-directeur (als indicatie: op het niveau van een SG) die wordt bijgestaan door enkele programmadirecteuren (op het niveau van een DG), een klein team medewerkers en enkele staffunctionarissen op het gebied van onder meer juridische, communicatieve en financiële zaken. In totaal gaat het dan naast de VA om niet meer dan ca. 15 fte. Daarin is ook meegerekend de ondersteuning van de bestuurlijke platforms. Inclusief overhead en huisvesting wordt met een gemiddelde van € 133.000,- gerekend en daarmee met een personeelsbudget van ca. € 2 miljoen. Op basis van de strategische agenda worden programma's opgesteld. Het MRDH-team vormt samen met medewerkers van de gemeenten programmadirecties onder aansturing van de programmadirecteuren samen met de gemeentesecretarissen. De gemeentesecretarissen zijn verantwoordelijk voor de bemensing vanuit de gemeenten.

Om effectief te kunnen opereren in het bestuurlijke en maatschappelijke speelveld dient de MRDH daarnaast te beschikken over een beperkt en flexibel inzetbaar programmabudget ter ondersteuning van het bereiken van de inhoudelijke ambities. Hiermee kan actief worden ingezet op het aantrekken van financieringsmiddelen, onder meer in Brussel bij de Europese Commissie en bij het Rijk, maar ook bij bijvoorbeeld private investeerders, financiële instellingen en institutionele beleggers. Met beperkte eigen middelen kunnen op die manier hefboomeffecten worden gerealiseerd. Met name op het gebied van economisch vestigingsklimaat zijn daartoe kansen, onder meer in de cofinanciering van programma's en projecten van andere (markt)partijen. Voor de taken binnen het economisch vestigingsklimaat wordt een beperkt materieel budget voorzien voor onderzoek en advies, externe inhuur van specifieke expertise en kosten van processen, werkbijeenkomsten e.d. Voor het programmabudget en materieel budget tezamen is ca. € 4,5 mln. nodig.

De kosten voor de MRDH bedragen daarmee afgerond € 6,5 mln. per jaar. De algemene inwonerbijdrage komt hiermee uit op een bedrag van structureel € 2,95 per inwoner per jaar maximaal. Hoewel niet geheel vergelijkbaar, de bijdrage van de gemeenten aan de Stadsregio Rotterdam bedraagt thans € 4,65 en die aan Stadsgewest Haaglanden € 5,40 per inwoner.

Deze uitgangspunten worden meegegeven aan de kwartiermakers. Zij zullen in opdracht van het bestuursforum en onder leiding van de gemeentesecretarissen de kaders vertalen in een ontwerpbegroting 2015 die begin 2014 gereed zal moeten zijn. De ontwerpbegroting wordt middels een zienswijzenprocedure aan de raden voorgelegd. Bij de eerste evaluatie van de

metropoolsamenwerking na 2 jaar zullen de raden kunnen beoordelen of deze organisatorische en financiële principes werkbaar blijken.

Bijlagen:

1. Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014
2. Artikelsgewijze toelichting
3. Ontwerp Verordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014

De gemeenteraden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rotterdam, Rijswijk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne en Zoetermeer;

Overwegende dat:

Hun gemeenten zich in de afgelopen decennia steeds meer tot één samenhangende regio hebben ontwikkeld en dat de intensieve (verkeers-) bewegingen van bewoners en bedrijven ('daily urban system') getuigen van die dagelijkse realiteit;

- deze onderlinge verbondenheid in de toekomst, mede gelet op mondiale ontwikkelingen waarbij Metropoolregio's in toenemende mate bepalend zullen zijn, zal toenemen;
- voor het welzijn en de welvaart van de bewoners in die Metropoolregio een slagvaardige en efficiënte samenwerking op bovenlokaal niveau wenselijk is;
- een versterking van het samenhangende verkeer- en vervoersnetwerk in de regio bijdraagt aan een verdere benutting van het economische potentieel van de regio en aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat voor bewoners en bedrijven;
- een efficiënte en pragmatische van onderop gevoede en democratisch gelegitimeerde samenwerking tussen hun gemeenten, maar ook tussen de gemeenten en andere partijen in en om de Metropoolregio, een noodzaak is om op duurzame wijze mee te doen in de Europese en wereldwijde competitie om bewoners, talenten en (internationale) bedrijven;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen de ruimte biedt deze samenwerking op een lichte doch effectieve wijze invulling te geven;
- het samenwerkingsverband daarbij ook de bestaande expertise binnen onze gemeenten zal kunnen benutten;
- het opzetten van het samenwerkingsverband in de Metropoolregio ook nieuwe mogelijkheden biedt om op vernieuwende wijze invulling te geven aan democratische legitimiteit, betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en bewoners en daarbij sprake is en blijft van verlengd lokaal bestuur.

Gelet op:

Hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
de Gemeentewet, met inachtneming van artikel 136 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
de Algemene wet bestuursrecht, en
de Wet afschaffing plusregio's

Besluiten:

Ieder voor zover het hun eigen bevoegdheden betreft, de volgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. adviescommissie: een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - b. Besluit Vervoersregio: de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000, zoals dit artikel gewijzigd is bij de Wet afschaffing plusregio's, genomen wordt;
 - c. bestuurscommissie: een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - d. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten;
 - e. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland;
 - f. gemeenten: de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rotterdam, Rijswijk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne en Zoetermeer;
 - g. Metropoolregio: het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 1:2, eerste lid;
 - h. minister: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
 - i. portefeuillehouder verkeer en vervoer: het lid van het college van burgemeester en wethouders dat krachtens artikel 168 Gemeentewet door het betreffende college belast is met de taken op het gebied van verkeer en vervoer.
 - j. regeling: de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014;
 - k. vertegenwoordigend orgaan: de gemeenteraden van de gemeenten;
 - l. Vervoersautoriteit: de in artikel 2:7, derde lid, bedoelde bestuurscommissie;
 - m. Wet afschaffing plusregio's: het wetsvoorstel tot afschaffing van de plusregio's (*Kamerstukken II* 2012/13, 33 659, nr. 2), en
 - n. Zienswijzenprocedure: de procedure, bedoeld in artikel 2:1, derde lid, van de regeling.
2. Waar in de regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, komt in die artikelen, onverminderd het bepaalde in artikel 136 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, in de plaats van de gemeente, de Metropoolregio en in plaats van de hieronder genoemde bestuursorganen de daarachter genoemde bestuursorganen:
- a. de gemeenteraad: het algemeen bestuur;
 - b. het college van burgemeester en wethouders: het dagelijks bestuur;
 - c. de burgemeester: de voorzitter.

Artikel 1:2 Metropoolregio

1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd Metropoolregio Rotterdam Den Haag.
2. De Metropoolregio is gevestigd te Rotterdam.
3. Het gebied van de Metropoolregio omvat het grondgebied van de gemeenten.

Hoofdstuk 2: De positie van de raden, alsmede de inrichting en samenstelling van het Metropoolbestuur

Artikel 2:1 Besluitvorming in de gemeenteraden

1. Voor het bestuur in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het uitgangspunt dat besluitvorming als verlengd lokaal bestuur op transparante wijze democratisch gelegitimeerd plaatsvindt.

2. De vertegenwoordigende organen geven bij belangrijke besluiten steeds vooraf hun zienswijzen op de wijze omschreven in het derde lid. Tot deze besluiten worden in ieder geval gerekend:

- a. de strategische agenda, bedoeld in artikel 3:2, eerste lid;
- b. het werkplan, bedoeld in artikel 3:2, derde lid;
- c. het overdragen van bevoegdheden door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur, bedoeld in artikel 3:3, derde lid;
- d. de strategische bereikbaarheidsagenda;
- e. het regionaal verkeer- en vervoersplan, ingevolge de Planwet verkeer en vervoer;
- f. het programma van eisen voor de verlening van een vervoersconcessie;
- g. de uitgangspunten voor de dienstregeling voor het openbaar vervoer;
- h. het treffen, wijzigen of opheffen van een gemeenschappelijke regeling, alsmede het toetreden tot of uittreden uit een gemeenschappelijke regeling;
- i. het oprichten van of deelnemen in een vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij, naamloze of besloten vennootschap, stichting, vennootschap onder firma of maatschap;
- j. het vaststellen en wijzigen van de begroting, overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- k. het liquidatieplan bij uittreding en opheffing, en
- l. het besluit bedoeld in artikel 2:8, tweede en derde lid.

3. Om de vertegenwoordigende organen in staat te stellen tijdig hun zienswijzen over belangrijke besluiten te geven worden de concepten daarvan aangeboden tenminste acht weken voordat over deze besluiten in het algemeen bestuur wordt beraadslaagd of besloten. De vertegenwoordigende organen kunnen bij het dagelijks bestuur hun gevoelens en bezwaren omtrent het voorstel indienen. Het dagelijks bestuur zendt de zienswijzen aan het algemeen bestuur, waarbij het dagelijks bestuur een advies omtrent de zienswijzen kan toevoegen.

4. Het algemeen bestuur beslist niet dan nadat de vertegenwoordigende organen tenminste acht weken de tijd hebben gehad te reageren op het voorgelegde besluit.

5. Het algemeen bestuur kan bepalen dat naast de in deze regeling genoemde besluiten ook andere besluiten worden onderworpen aan de zienswijzenprocedure.

6. Op besluiten waarop de zienswijzenprocedure van toepassing is, is artikel 2:3, tweede lid, niet van toepassing.

Artikel 2:2 Informatie- en verantwoordingsplicht aan gemeenteraden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de vertegenwoordigende organen alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het betreffende bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.

2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de vertegenwoordigende organen alle inlichtingen die door een of meer leden van die organen worden verlangd.

3. Het reglement van orde voor het algemeen bestuur regelt de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het in de vorige leden bepaalde.

4. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op een bestuurscommissie.

Artikel 2:3 Algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 28 leden. De vertegenwoordigende organen wijzen ieder één lid van het algemeen bestuur aan. De gemeenteraden van Den Haag en Rotterdam wijzen voorts hun burgemeester en hun portefeuillehouder verkeer en vervoer aan als lid van het algemeen bestuur.

2. Het dagelijks bestuur zendt de voorstellen waarover in de vergadering van het algemeen bestuur zal worden beraadslaagd en besloten tenminste acht weken voor vaststelling aan het algemeen bestuur, behoudens in spoedeisende gevallen.
3. Het algemeen bestuur beslist bij volstrekte meerderheid van stemmen, met dien verstande dat:
 - a. de door de gemeenteraad van Rotterdam aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder vijftien stemmen kunnen uitbrengen;
 - b. de door de gemeenteraad van Den Haag aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder dertien stemmen kunnen uitbrengen;
 - c. de door de gemeenteraden van Delft, Westland en Zoetermeer aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder negen stemmen kunnen uitbrengen;
 - d. de door de gemeenteraden van Capelle aan den IJssel, Leidschendam-Voorburg, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder zeven stemmen kunnen uitbrengen;
 - e. de door de gemeenteraden van Barendrecht, Hellevoetsluis, Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder vijf stemmen kunnen uitbrengen;
 - f. de door de gemeenteraden van Albrandswaard, Krimpen aan den IJssel, Maassluis en Wassenaar aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder vier stemmen kunnen uitbrengen;
 - g. de door de gemeenteraden van Bernisse, Brielle, Midden-Delfland, Westvoorne leden van het algemeen bestuur ieder twee stemmen kunnen uitbrengen.
4. De vertegenwoordigende organen kunnen voor ieder lid van het algemeen bestuur een plaatsvervangend lid aanwijzen.
5. De leden van het algemeen bestuur leggen aan het vertegenwoordigend orgaan dat hen heeft aangewezen verantwoording af over het door hen in het algemeen bestuur gevoerde bestuur. Zij geven het vertegenwoordigend orgaan daartoe alle inlichtingen die een of meerdere leden van dit orgaan verlangen of die het vertegenwoordigend orgaan voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Het betreffende vertegenwoordigend orgaan bepaalt op welke wijze verantwoording wordt afgelegd. Indien het betreffende vertegenwoordigend orgaan het vertrouwen in het eigen lid van het algemeen bestuur verliest, kan dit lid ontslagen worden.
6. Het algemeen bestuur kan op verzoek van gedeputeerde staten een lid van gedeputeerde staten aanwijzen dat toegang heeft tot de vergadering van het algemeen bestuur en dat kan deelnemen aan de beraadslaging.

Artikel 2:4 Initiatief, amendement en motie

1. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft het recht voorstellen te doen aan het algemeen bestuur.
2. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft het recht amendementen voor te stellen op voorstellen die aanhangig zijn bij het algemeen bestuur.
3. Een lid dat het woord in een vergadering van het algemeen bestuur voert kan daarbij moties over het in behandeling zijnde onderwerp of enig ander onderwerp indienen.
4. Het reglement van orde van het algemeen bestuur bepaalt op welke wijze voorstellen als bedoeld in dit artikel kunnen worden gedaan.

Artikel 2:5 Voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan voor een periode van twee jaar, met dien verstande dat de burgemeester van Den Haag of de burgemeester van Rotterdam als voorzitter wordt aangewezen.

2. De voorzitter is niet direct herbenoembaar.
3. De in het eerste lid genoemde burgemeester die niet als voorzitter is aangewezen, is de plaatsvervangend voorzitter van de Metropoolregio en vervangt de voorzitter bij diens verhindering of ontstentenis.
4. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door hem gevoerde bestuur. Hij geeft het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 2:6 Dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen leden die ieder één stem hebben, waarbij:
 - a. de burgemeesters van Den Haag en Rotterdam worden aangewezen als voorzitter en vice-voorzitter;
 - b. de overige leden worden benoemd uit de leden bedoeld in artikel 2:3, derde lid, onder c tot en met g.
2. De leden bedoeld in het eerste lid onder b worden aangewezen voor een periode van twee jaar.
3. In aanvulling op het eerste lid kan het algemeen bestuur op verzoek van gedeputeerde staten besluiten een additioneel lid in het dagelijks bestuur aan te wijzen uit gedeputeerde staten. Dit lid van het dagelijks bestuur heeft toegang tot de vergadering van het algemeen bestuur en kan aan de beraadslaging deelnemen. Indien toepassing is gegeven aan dit lid, is artikel 2:3, zesde lid, niet van toepassing.

Artikel 2:7 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan bij verordening bestuurscommissies instellen waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur worden overgedragen.
2. Het algemeen bestuur regelt de afstemming tussen de verschillende bestuurscommissies, voor zover er meer dan een bestuurscommissie wordt ingesteld.
3. Het algemeen bestuur stelt in elk geval een bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag in, welke bestaat uit de portefeuillehouders verkeer en vervoer van de gemeenten. Het algemeen bestuur kan op verzoek van gedeputeerde staten besluiten tevens de portefeuillehouder verkeer en vervoer uit gedeputeerde staten aan te wijzen als lid van de Vervoersautoriteit.
4. De portefeuillehouder verkeer en vervoer van de gemeente Den Haag of de gemeente Rotterdam wordt als voorzitter van de Vervoersautoriteit aangewezen. De voorzitter van de Vervoersautoriteit is niet direct herbenoembaar.
5. De in het vierde lid genoemde portefeuillehouder die niet als voorzitter van de Vervoersautoriteit is aangewezen, is de plaatsvervangend voorzitter van de Vervoersautoriteit en vervangt de voorzitter van de Vervoersautoriteit bij diens verhindering of ontstentenis.

Artikel 2:8 Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan bij verordening vaste adviescommissies aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur of de voorzitter instellen. Het algemeen bestuur regelt bij de instelling de verhouding tot de overige ingestelde adviescommissies en bestuurscommissies.
2. Het algemeen bestuur stelt in elk geval een adviescommissie in die adviseert omtrent de aangelegenheden van de Vervoersautoriteit. Deze adviescommissie doet een afschrift van al zijn adviezen toekomen aan de Vervoersautoriteit. De leden van deze adviescommissie worden door en uit de vertegenwoordigende organen aangewezen en voor zover een lid van

gedeputeerde staten zitting heeft in de Vervoersautoriteit door en uit provinciale staten van Zuid-Holland.

3. Het algemeen bestuur stelt in elk geval een adviescommissie in die adviseert omtrent het economisch vestigingsklimaat. De leden van deze adviescommissie worden door en uit de vertegenwoordigende organen aangewezen en voor zover een lid van gedeputeerde staten zitting heeft in het dagelijks bestuur door en uit provinciale staten van Zuid-Holland.

Hoofdstuk 3 Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 3:1 Belangen en taken

1. De Metropoolregio heeft tot taak, met inachtneming van hetgeen bij wet en in deze regeling is bepaald, het bevorderen van de samenwerking tussen de gemeenten met het oog op een voorspoedige ontwikkeling in het gebied en het beheer van de aan de regio toevertrouwde voorzieningen. Zij houdt zich daartoe bezig met:

a. het, voor zover daar in het navolgende niet van wordt afgeweken, met inachtneming van de autonomie van de gemeenten vaststellen van de doelstellingen op het gebied van verkeer en vervoer en de verbetering van het economische vestigingsklimaat. Het zorg dragen voor het realiseren van de doelstellingen en het voorbereiden en ontwikkelen van een gezamenlijk regionaal beleid op deze terreinen, en

b. het uitvoeren van de, met betrekking tot de met het in a genoemde beleid gemoeide belangen en onderwerpen, rechtstreeks bij of krachtens wetgeving of bij of krachtens deze regeling aan de metropoolregio opgedragen taken en bevoegdheden,

c. de bij wet of algemene maatregel van bestuur aan de Metropoolregio opgedragen taken en bevoegdheden.

2. De in het vorige lid onder a genoemde gebieden ‘verkeer en vervoer’ en ‘het economisch vestigingsklimaat’ kunnen niet worden aangevuld met andere beleidsterreinen dan na toepassing van artikel 6:3.

Artikel 3:2 Strategische agenda

1. Het algemeen bestuur stelt in het eerste jaar van iedere bestuursperiode van de gemeenteraden een Strategische Agenda vast. Deze agenda omvat in ieder geval strategieën om de doelstellingen als bedoeld in artikel 3:1 te verwezenlijken.

2. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks voor het komende kalenderjaar een werkplan vast op basis van de Strategische Agenda.

Artikel 3:3 Bevoegdheidsverdeling

1. Aan het algemeen bestuur komen alle bevoegdheden toe, voor zover deze niet bij of krachtens de wet of bij of krachtens deze regeling aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn toegekend.

2. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het voeren van het dagelijks bestuur, tenzij bij of krachtens de wet anders bepaald.

3. Het algemeen bestuur stelt de bevoegdheid van het dagelijks bestuur vast tot het procederen in kort geding, het voegen in strafzaken, het spoedheidshalve instellen van bezwaar en beroep, het instellen van incidenteel beroep daaronder begrepen, het verzoeken van een voorlopige voorziening en het verrichten van (rechts-)handelingen ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit, en kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden van het algemeen bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Artikel 156 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

4. De voorzitter vertegenwoordigt de Metropoolregio in en buiten rechte.

Artikel 3:4 Bevoegdheden Verkeer en Vervoer

1. Het dagelijks bestuur voert de in het Besluit Vervoersregio genoemde bevoegdheden uit voor het bij dat besluit bepaalde territorium.
2. Aan het algemeen bestuur is overgedragen de bevoegdheid een subsidieverordening op te stellen in het kader van verkeer en vervoer.

Artikel 3:5 Faciliterende en dienstverlenende taken

1. De Metropoolregio faciliteert op verzoek van ten minste twee deelnemers een platform voor coördinatie en afstemming tussen deelnemende gemeenten, voor zover de gespreksonderwerpen van dit platform een directe relatie hebben met de strategische agenda als bedoeld in artikel 3:2.
2. De Metropoolregio is bevoegd tot het verrichten van diensten ten behoeve van een of meer andere rechtspersonen ingesteld krachtens publiekrecht dan de gemeenten, indien deze daarom verzoeken en het algemeen bestuur dat verzoek inwilligt.
3. De Metropoolregio is bevoegd tot het verrichten van diensten ten behoeve van een instelling of orgaan waarin zij namens de gemeenten zitting heeft, indien de desbetreffende instelling hierom verzoekt.
4. Een besluit tot facilitering of dienstverlening wordt genomen door het algemeen bestuur en vermeldt de wijze van kostenverrekening en overige voorwaarden waaronder tot de gevraagde facilitering of dienstverlening wordt overgegaan.

Artikel 3:6 Treffen gemeenschappelijke regeling

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen, ieder voor zover zij voor de Metropoolregio bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling treffen als bedoeld in artikel 93 onderscheidenlijk artikel 96 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. Indien het dagelijks bestuur of de voorzitter een gemeenschappelijke regeling treft, heeft zij toestemming van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan de toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of strijd met het algemeen belang.
3. In dit artikel wordt onder het treffen van een gemeenschappelijke regeling tevens verstaan het toetreden tot, uittreden uit of wijzigen van een gemeenschappelijke regeling.

Artikel 3:7 Overige bevoegdheden

1. De Metropoolregio komen alle bevoegdheden toe die het openbaar lichaam van rechtswege bezit om als rechtspersoon aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen.
2. Voor alle van de in artikel 3:1 genoemde belangen, taken en bevoegdheden is de Metropoolregio bevoegd tot:
 - a. het reageren op rijks- en provinciale nota's en plannen die voor het territorium van belang zijn;
 - b. het vertegenwoordigen van de Metropoolregio in overlegsituaties, en
 - c. het organiseren van overleg en het uitbrengen van advies.

Hoofdstuk 4: Financiën

Artikel 4:1 Begroting

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks voorafgaande aan het jaar waarvoor deze gelden de begroting en investeringsplannen vast. De artikelen 189 tot en met 195 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing voor zover daarvan niet bij de Wet gemeenschappelijke regelingen is afgeweken.

2. De zienswijzenprocedure is van overeenkomstige toepassing op wijzigingen van de begroting, tenzij de bijdragen van de gemeenten niet veranderen en er niet wordt geschoven tussen begrotingsposten.

Artikel 4:2 Administratie

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. De verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212, tweede lid, van de Gemeentewet is van toepassing.

2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213, tweede tot en met negende lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

3. Het dagelijks bestuur zendt de verordeningen bedoeld in dit artikel binnen twee weken na vaststelling door het algemeen bestuur aan gedeputeerde staten.

Hoofdstuk 5: De secretaris-directeur, overige ondersteuning, archief, ombudsman

Artikel 5:1 Secretaris-directeur

1. Het algemeen bestuur beslist op voordracht van het dagelijks bestuur omtrent benoeming, schorsing en ontslag van de secretaris-directeur van de Metropoolregio.

2. De secretaris-directeur van de Metropoolregio geeft leiding aan de ondersteuning van het bestuur van de Metropoolregio.

3. Het algemeen bestuur regelt de vervanging van de secretaris-directeur bij diens verhindering of ontstentenis.

Artikel 5:2 Ambtelijke ondersteuning

1. Het algemeen bestuur stelt een verordening vast met betrekking tot de ambtelijke organisatie.

2. Het algemeen bestuur regelt de bezoldiging en de rechtspositie van de ambtenaren van de Metropoolregio. Artikel 4 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5:3 Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de organen bij deze regeling ingesteld, overeenkomstig een door het algemeen bestuur met inachtneming van de Archiefwet 1995 vast te stellen regeling, die aan gedeputeerde staten wordt meegedeeld.

2. Gedeputeerde staten oefenen toezicht uit op de krachtens het eerste lid aan het dagelijks bestuur opgedragen zorg voor de archiefbescheiden overeenkomstig het Archiefbesluit, voor zover deze van toepassing is op de organen van gemeenten.

3. De secretaris-directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van de gemeente waar de Metropoolregio is gevestigd.

4. De archivaris van de gemeente waar de Metropoolregio is gevestigd oefent toezicht uit op het in het derde lid genoemde beheer.

5. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13, eerste lid van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van de in deze regeling genoemde organen is aangewezen de archiefbewaarplaats van de gemeente waar de Metropoolregio is gevestigd.

6. De in het vijfde lid bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de archivaris van de gemeente waar de Metropoolregio is gevestigd.

Artikel 5:4 Ombudsfunctie

De ombudsman van de gemeente Rotterdam is bevoegd tot behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk 6: Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 6:1 Toetreding

1. Toetreding van gemeentebesturen kan plaatsvinden bij daartoe strekkende gelijklopende besluiten van de gemeenteraad, het college en de burgemeester van de betreffende gemeente en de instemming van alle bestuursorganen die aan deze regeling deelnemen.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding en kan aan de toetreding gevolgen verbinden.
3. De toetreding gaat in op een door het algemeen bestuur in het toetredingsbesluit genoemde datum.

Artikel 6:2 Uittreding

1. De gemeenteraad, het college en de burgemeester van een van de gemeenten kunnen uittreden.
2. Het algemeen bestuur kan algemene regels stellen omtrent de procedure van uittreding.
3. Het algemeen bestuur doet aan de bestuursorganen van de gemeenten een voorstel voor regeling van de gevolgen van de uittreding in een ontwerp-uittredingsplan waarbij de belangen van de gemeenten waarvan de bestuursorganen uittreden en van de achterblijvende gemeenten op evenwichtige wijze worden afgewogen.
4. De bestuursorganen die aan deze regeling deelnemen stellen met ten minste twee derde meerderheid het uittredingsplan vast.
5. De uittreding vindt slechts plaats op 1 januari na de datum, waarop opname in het register als bedoeld in artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft plaatsgevonden, tenzij door het algemeen bestuur een later tijdstip is bepaald.

Artikel 6:3 Wijziging

1. De regeling kan worden gewijzigd bij gelijklopende besluiten van alle bestuursorganen die aan deze regeling deelnemen.
2. De wijzigingsregeling bepaalt wanneer deze in werking treedt.

Artikel 6:4 Opheffing

1. De regeling kan worden opgeheven bij daartoe strekkende gelijklopende besluiten van alle bestuursorganen die aan deze regeling deelnemen.
2. De opheffing wordt van kracht op 1 januari, volgend op de datum waarop het laatste bestuursorgaan dat aan deze regeling deelneemt de in het eerste lid bedoelde besluiten heeft genomen, tenzij het algemeen bestuur een later tijdstip heeft bepaald.
3. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt hij daarvoor de nodige regels. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
4. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, na raadpleging van de vertegenwoordigende organen, vastgesteld.

5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de beëindiging van de regeling.
6. De organen van de Metropoolregio blijven, zo nodig, na het tijdstip van de beëindiging in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 7: Geschillen

Artikel 7:1 Voorprocedure

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden geschillen over de toepassing van de regeling, in de ruimste zin van het woord, onderworpen aan een niet-bindend deskundigenadvies.
2. Voordat wordt overgegaan tot het vragen van het in het eerste lid bedoelde deskundigenadvies, wordt het geschil besproken tussen een afvaardiging van het dagelijks bestuur en een afvaardiging van het gemeentebestuur waarmee het geschil bestaat.
3. Indien het in het tweede lid bedoelde overleg niet tot een oplossing leidt, benoemen het dagelijks bestuur en het gemeentebestuur waarmee het geschil bestaat elk een onafhankelijke deskundige. Beide deskundigen benoemen een derde deskundige, die tevens als voorzitter van de adviescommissie optreedt. Het dagelijks bestuur treedt mede namens het betreffende gemeentebestuur op als opdrachtgever van de commissie. In de opdracht wordt tenminste het probleem geschetst, worden de te beantwoorden vragen geformuleerd en wordt de termijn genoemd waarbinnen de commissie haar advies dient uit te brengen.
4. De in het derde lid bedoelde commissie regelt zelf de wijze waarop zij haar advies tot stand brengt. Het advies wordt tegelijkertijd toegezonden aan het dagelijks bestuur en aan het betreffende gemeentebestuur.
5. Op basis van het advies treden de in het tweede lid bedoelde personen nogmaals in overleg om te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. Indien het overleg niet tot een oplossing leidt, is elk der partijen vrij om het geschil overeenkomstig het gestelde in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor te leggen aan gedeputeerde staten.
6. De kosten van de adviescommissie worden door het dagelijks bestuur en het betreffende gemeentebestuur ieder voor de helft gedragen.

Hoofdstuk 8: Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8:1 Periodieke evaluatie

Het algemeen bestuur draagt zorg voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de regeling. Bij deze evaluatie worden de deelnemende bestuursorganen betrokken. De evaluatie wordt aan de vertegenwoordigende organen voorgelegd. De eerste evaluatie vindt plaats twee jaar na inwerkingtreding van deze regeling.

Artikel 8:2 Toezending ex artikel 26 van de wet

Het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam draagt zorg voor de toezending aan gedeputeerde staten en de minister van de besluiten tot toetreding tot, uittreding uit, wijziging of opheffing van de regeling. Deze besluiten worden ook voor kennisgeving gezonden aan de Minister van Infrastructuur en Milieu.

Artikel 8:3 Onbepaalde tijd

1. De regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd.
2. In 2024 evalueert het algemeen bestuur de regeling, waarbij in elk geval wordt onderzocht of:
 - a. de doelstellingen van de regeling, gelet op de overwegingen, zijn behaald, of
 - b. voldoende grond bestaat voor continuering van de regeling.
3. Het algemeen bestuur doet, gehoord de Vervoersautoriteit, aan de bestuursorganen van de gemeenten op grond van de evaluatie, bedoeld in het tweede lid, een voorstel omtrent continuering van de regeling en de voorwaarden waaronder. De zienswijzenprocedure is van toepassing.

Artikel 8:4 Inwerkingtreding en citeerwijze

1. De regeling treedt in werking op de dag nadat de Eerste Kamer van de Staten-Generaal het voorstel voor de Wet afschaffing plusregio's heeft aangenomen.
2. De regeling wordt aangehaald als "Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014".
3. Artikel 8:3, tweede en derde lid, vervalt per 1 januari 2026.

Toelichting op de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014

De relatie tussen de gemeenteraden en het algemeen bestuur

De gemeenteraden besluiten samen met de colleges en burgemeesters tot het aangaan van de regeling, en over de doelen van de samenwerking en het takenpakket. In artikel 3:1 is verankerd dat de juridische basis van de metropoolsamenwerking beperkt is tot verkeer & vervoer en economisch vestigingsklimaat. De regeling moet worden gewijzigd indien andere belangen of taken worden toegevoegd. Deze wijziging is alleen mogelijk indien alle gemeenteraden, colleges en burgemeesters daartoe besluiten (art. 6:3). De gemeenteraden organiseren voor een belangrijk deel zelf de betrokkenheid bij de metropoolbesluitvorming en de rol van hun vertegenwoordiger daarin. Er worden al best practices uitgewisseld tussen gemeenteraden en er zijn initiatieven om hier van elkaar te leren. Gemeenteraden zouden desgewenst kunnen bepalen dat de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur eerst ruggespraak moet plegen voordat kan worden gestemd in het algemeen bestuur (art. 2:3 lid 2). Daarnaast draagt de voorgestelde regeling belangrijk bij aan het tijdig en effectief betrekken van de gemeenteraden bij de metropoolbesluitvorming. De gemeenteraden krijgen zodoende een betere positie dan zij bij veel gemeenschappelijke regelingen op dit moment gewend zijn.

Het voorstel is dat gemeenteraden een collegelid aanwijzen als lid van het algemeen bestuur. Dit wordt overigens niet verankerd in de gemeenschappelijke regeling, zodat er altijd een keuzevrijheid blijft. Benoeming van een collegelid bevordert de politieke verantwoording in de eigen raden. Het past nu eenmaal beter in de verhoudingen tussen raad en college, indien een collegelid in de eigen raad ter verantwoording wordt geroepen over zijn of haar rol in de metropoolsamenwerking dan wanneer een raadslid uit de eigen raad ter verantwoording wordt geroepen. Deze democratische verantwoordingslijn past ook beter bij de wijze waarop de raad de eigen bevolking vertegenwoordigt en de manier waarop bewoners van de eigen gemeenten de overheid aanspreken op de besluitvorming in de metropoolsamenwerking. Daarnaast kan een raad te allen tijde besluiten een portefeuillehouder, zoals die van verkeer en vervoer, uit te nodigen voor het geven van een toelichting in een raadscommissie of raadsvergadering. Zo kan een raad zich een beter oordeel vormen over zaken die zij van politiek-bestuurlijk belang vinden. Tot slot kunnen raadsleden gebruik maken van de instrumenten die zij ook in hun eigen raad ter beschikking hebben zoals het stellen van schriftelijke vragen.

Het algemeen bestuur van de MRDH kan er tevens voor kiezen om adviescommissies te vormen die bestaan uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Dat zal in elk geval gebeuren voor de Vervoersautoriteit en het economisch vestigingsklimaat. Dat geeft raadsleden de mogelijkheid rechtstreeks met elkaar en met het algemeen bestuur en/of de Vervoersautoriteit de dialoog aan te gaan. Ook kan het algemeen bestuur van de MRDH besluiten bestuurlijk overleg te organiseren tussen de vakwethouders van de 24 gemeenten.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor afstemming en integrale besluitvorming en voor het boeken van resultaten.

Het dagelijks bestuur

De Vervoersautoriteit heeft een rechtstreekse relatie met het algemeen bestuur en bereidt de door het algemeen bestuur te nemen besluiten voor. De taak van het dagelijks bestuur is vergelijkbaar met het

presidium van een gemeenteraad. Het dagelijks bestuur kan daarom beperkt blijven in omvang. Op deze wijze wordt een democratisch gelegitimeerd licht metropoolbestuur vormgegeven. Daar komt bij dat maximaal gebruik is gemaakt van de juridische mogelijkheden om de gemeenteraden vooraf en effectief bij de metropoolsamenwerking te betrekken. De gemeenteraden hebben en behouden immers een koppositie.

Een overzicht van sturingsmogelijkheden:

1. De leden van het algemeen bestuur worden verplicht om verantwoording af te leggen aan de raad die hen heeft aangewezen en er is duidelijk gemaakt dat het lid kan worden ontslagen indien de raad het vertrouwen in dat lid verliest (artikel 2:2 en 2:3 lid 5);

2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurders in de Vervoersautoriteit zijn verplicht gevraagd en ongevraagd de raad te informeren (artikel 2:2 lid 1);

3. Voor belangrijke besluiten is bepaald dat een zienswijzenprocedure moet worden gevoerd. Omdat de wet het toekennen aan de gemeenteraden van toestemmingsrecht of goedkeuringsrecht niet mogelijk maakt, is de zienswijzenprocedure de juridisch zwaarst mogelijke variant van het vooraf betrekken van de gemeenteraden bij de metropoolsamenwerking. De gemeenteraden worden verplicht vooraf betrokken bij de volgende besluiten:

- de strategische agenda, bedoeld in artikel 3:2 lid 1;
- het werkplan, bedoeld in artikel 3:2 lid 3;
- het overdragen van bevoegdheden door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur, bedoeld in artikel 3:3 lid 3;
- de strategische bereikbaarheidsagenda;
- het regionaal verkeer- en vervoersplan, ingevolge de Planwet verkeer en vervoer;
- het programma van eisen voor de verlening van een vervoersconcessie;
- de uitgangspunten voor de dienstregeling voor het openbaar vervoer;
- het treffen, wijzigen of opheffen van een gemeenschappelijke regeling, alsmede het toetreden tot of uittreden uit een gemeenschappelijke regeling;
- het oprichten van of deelnemen in een vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij, naamloze of besloten vennootschap, stichting, vennootschap onder firma of maatschap;
- het vaststellen en wijzigen van de begroting, overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 Wgr;
- het liquidatieplan bij uittreding en opheffing, en
- de instelling van de adviescommissie Vervoersautoriteit en de adviescommissie inzake het economisch vestigingsklimaat.

4. De vertegenwoordigers van de gemeenten in het algemeen bestuur hebben het recht van initiatief, amendement en motie (artikel 2:4).

5. De rekenkamer of rekenkamerfunctie van elke deelnemende gemeente kan het metropoolbestuur controleren en verslag aan de eigen raad uitbrengen.

6. Er is een ombudsman aangewezen die klachten over het metropoolbestuur in behandeling neemt (artikel 5:4).

7. De regeling wordt vijfjaarlijks geëvalueerd, twee jaar na inwerkingtreding voor het eerst (artikel 8:1). Deze evaluatie wordt uiteraard aan de gemeenteraden gezonden.
8. Er is voorzien in een uittredingsregeling (artikel 6:2).
9. Er wordt een adviescommissie voor de Vervoersautoriteit ingesteld met raadsleden en eventueel een of meer leden van provinciale staten van Zuid-Holland (artikel 2:8 lid 2).
10. Er wordt een adviescommissie voor het economisch vestigingsklimaat ingesteld met raadsleden en eventueel een of meer leden van provinciale staten van Zuid-Holland (artikel 2:8 lid 2).
11. In het reglement van orde van het algemeen bestuur zal worden bepaald dat burgers en raadsleden kunnen inspreken en het recht krijgen om opinies over metropoolaanlegingen onder de aandacht te brengen van het algemeen bestuur.
12. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het bestuur de raden de gelegenheid te bieden zienswijzen in te brengen met betrekking tot de concept begroting (art. 35 Wgr) en het voornemen tot instelling van bestuurscommissies (art. 25 lid 2 Wgr).¹

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1

In dit artikel is een aantal definities opgenomen die in de gemeenschappelijke regeling gehanteerd worden. Deze definities zijn aanvullend op de begrippen zoals deze worden gehanteerd in andere wetgeving, zoals de Algemene wet bestuursrecht, de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet.

Artikel 1:2

Het eerste lid voorziet in de instelling van een openbaar lichaam met de naam Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Dat betekent dat de Metropoolregio rechtspersoonlijkheid heeft (art. 2:1 lid 2 BW jo. art. 8 lid 1 Wgr). Dit is onder meer noodzakelijk om een rekeningnummer te kunnen openen waar het Rijk de BDU verkeer en vervoer naar kan overmaken.

In het tweede lid is de “statutaire” of juridische vestigingsplaats van deze rechtspersoon vastgelegd. Op grond van artikel 10 lid 3 Wgr moet dit in de gemeenschappelijke regeling zelf bepaald worden. Het vastleggen van deze vestigingsplaats betekent niet dat niet op andere locaties gewerkt kan worden.

Het derde lid bepaalt ten slotte het werkgebied van de Metropoolregio. De bevoegdheden van de bestuursorganen van de Metropoolregio kunnen slechts voor dit gebied worden uitgeoefend (vgl. art. 30 lid 1 Wgr).

¹ Zoals dit naar verwachting in 2014 wordt gewijzigd met het wijzigingsvoorstel voor de Wgr (Kamerstukken II, 2012-2013, 33 587, 2). Voor de instelling van een bestuurscommissie geldt tot dat moment nog een toestemmingsvereiste.

Hoofdstuk 2 De positie van de raden, alsmede de inrichting en samenstelling van het Metropoolbestuur

Artikel 2:1

Met deze bepaling is klip en klaar dat democratische legitimatie van de besluitvorming in de Metropoolregio een kernwaarde is. De koppositie van de raden wordt ingevuld en er wordt zeker gesteld dat democratische legitimatie en transparantie uitgangspunten van de juridische basis voor de metropoolsamenwerking zijn.

In het tweede tot en met vijfde lid wordt verankerd dat belangrijke voorstellen eerst in de raden worden besproken voordat het algemeen bestuur daarover een besluit kan nemen. In het tweede lid is een lijst van belangrijke besluiten opgenomen. Ingevolge het vijfde lid kan het algemeen bestuur ook andere besluiten onderwerpen aan de zienswijzeprocedure. Op basis van de ingebrachte zienswijzen neemt het algemeen bestuur een besluit. De zorgvuldigheid vergt dat het algemeen bestuur haar besluit en eventuele afwijking van ingebrachte zienswijzen motiveert.

Opgemerkt zij dat de raden (tezamen met de colleges en burgemeesters) beslissen over elke uitbreiding van het takenpakket van de regeling, en over de overdracht van bevoegdheden aan de metropoolsamenwerking. Daarvan is bij de thans voorgestelde regeling overigens geen sprake, behoudens voor subsidieverstrekking.

Artikel 2:2

Op dit artikel is hierboven in het algemene deel van deze toelichting al ingegaan. Zie met name het onderdeel De relatie tussen de gemeenteraden en het algemeen bestuur.

Artikel 2:3

Het eerste lid bepaalt dat het algemeen bestuur bestaat uit 28 vertegenwoordigers uit de gemeenten. Iedere deelnemer wijst één lid aan, met dien verstande dat Rotterdam en Den Haag ieder drie leden mogen aanwijzen (waarvan één hun burgemeester is, en één hun portefeuillehouder Verkeer en vervoer).

In het tweede lid wordt met de verplichting de stukken acht weken tevoren aan te bieden de mogelijkheid van vertegenwoordigers in het algemeen bestuur verankerd om vooraf ruggespraak te hebben met hun raden. In spoedeisende gevallen moeten de stukken sneller besproken kunnen worden in het algemeen bestuur.

Het derde lid ziet op de stemverhoudingen binnen het algemeen bestuur. Bij het algemeen bestuur is een eerste uitgangspunt het gecorrigeerd stemgewicht naar inwonertal. De metropoolsamenwerking is van alle gemeenten en daarom is het volgende uitgangspunt een balans tussen iedere groep gemeenten (groot, klein, middelgroot). Daarom krijgen Rotterdam (615.726 inwoners) en Den Haag (505.568 inwoners) samen geen meerderheid met circa 40% van de stemmen. De overige 22 gemeenten zijn naar inwonertal per 1 januari 2013 verdeeld in vijf groepen. In artikel 3:1 is de stemverhouding opgenomen.

Een overzicht:

(1) Delft (99.085) , Westland (102.717) en Zoetermeer (123.064):	9 stemmen
(2) Capelle aan den IJssel (66.034), Leidschendam-Voorburg (72.561), Schiedam (76.354), Spijkenisse (72.332) en Vlaardingen (70.889)	7 stemmen

(3) Barendrecht (47.387), Hellevoetsluis (39.093), Lansingerland (56.508), Pijnacker-Nootdorp (50.454), Ridderkerk (45.327), Rijswijk (47.354)	5 stemmen
(4) Albrandswaard (25.114), Krimpen aan de IJssel (28.854), Maassluis (31.956), Wassenaar (25.659)	4 stemmen
(5) Bernisse (12.399), Brielle (16.328), Midden-Delfland (18.243), Westvoorne (13.889)	2 stemmen

Het vierde lid bepaalt dat voor ieder lid van het algemeen bestuur ook een plaatsvervangend lid kan worden aangewezen. Dit gebeurt door het orgaan dat ook het te vervangen lid heeft aangewezen. Voor het plaatsvervangend lid gelden dezelfde voorwaarden als voor het lid (door en uit de gemeenteraden aan te wijzen, waarbij ook wethouders of de burgemeester kunnen worden aangewezen). Op die manier wordt voorkomen dat bij verhindering van het lid, de desbetreffende stem niet kan worden ingebracht.

Het vijfde lid sluit aan bij artikel 16 lid 1 en 3 Wgr. Deze artikelen verplichten het lid van het algemeen bestuur verantwoording af te leggen aan het orgaan dat hem heeft aangewezen en daartoe alle gevraagde inlichtingen te verschaffen. Indien de raad het vertrouwen in 'zijn' lid verliest, kan dit lid als lid van het algemeen bestuur worden ontslagen (art. 16 lid 5 Wgr).

Indien gedeputeerde staten een van de leden van gedeputeerde staten hebben afgevaardigd als lid van het dagelijks bestuur heeft dat lid tevens toegang tot de vergadering van het algemeen bestuur en kan dat lid deelnemen aan de beraadslaging van het algemeen bestuur (artikel 2:6 lid 3). Het zesde lid van artikel 2:3 regelt de toegang van een door gedeputeerde staten aangewezen lid van gedeputeerde staten tot de vergadering van het algemeen bestuur en de mogelijkheid van deelname aan de beraadslaging van het algemeen bestuur voor het geval dat gedeputeerde staten ervoor hebben gekozen om geen zitting te nemen in het dagelijks bestuur.

Artikel 2:4

Deze bepaling bepaalt wie, naast het dagelijks bestuur, initiatiefrecht hebben (lid 1) en kan amenderen (lid 2). Deze bevoegdheid komt toe aan ieder lid van het algemeen bestuur. Dat geldt eveneens voor het recht moties in te dienen (lid 3). Wanneer een raad dus voorstellen geagendeerd wil hebben, zal hij dat via zijn vertegenwoordiger in het algemeen bestuur moeten doen. In het derde lid is duidelijk gemaakt dat leden van het algemeen bestuur ook moties kunnen indienen. Nadere regels worden opgenomen in het reglement van orde (lid 4).

Artikel 2:5

De voorzitter van de Metropoolregio moet door en uit het algemeen bestuur worden aangewezen (lid 1; art. 13 lid 9 Wgr). In de gemeenschappelijke regeling mogen bepalingen worden opgenomen met betrekking tot het voorzitterschap. Uit het samenstel van de eerste twee leden valt op te maken dat de burgemeesters van Rotterdam en Den Haag steeds beurtelings voor twee jaar voorzitter zijn van de Metropoolregio, waarbij de ander steeds plaatsvervangend voorzitter is (lid 3).

De voorzitter is verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur en geeft het algemeen bestuur daartoe alle gevraagde inlichtingen (lid 4). De voorzitter kan natuurlijk ook actief inlichtingen verschaffen.

Artikel 2:6

Het dagelijks bestuur bestaat wettelijk verplicht uit de voorzitter van de Metropoolregio (het openbaar lichaam) en tenminste twee andere leden die door en uit het algemeen bestuur worden benoemd (art. 14 lid 1 Wgr). De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Metropoolregio (de burgemeesters van Rotterdam en Den Haag) zijn dan ook lid van het dagelijks bestuur (lid 1). Daarnaast worden drie leden aangewezen uit de leden van het algemeen bestuur die afkomstig zijn uit de overige gemeenten. Het dagelijks bestuur heeft dan ook in totaal 5 leden die voortkomen uit het algemeen bestuur. In het eerste lid is de stemverhouding op standaardwijze geregeld.

De leden van het dagelijks bestuur, niet zijnde de voorzitter of plaatsvervangend voorzitter, worden benoemd voor een periode van twee jaar (lid 2). Op deze wijze kan een roulatiesysteem worden gehanteerd voor deze zetels over de overige deelnemende gemeenten, rekening houdend met hun inwoneraantal.

Om gedeputeerde staten van Zuid-Holland in de gelegenheid te stellen te participeren in de besluitvorming van de Metropoolregio is (conform artikel 14 lid 2 Wgr) de mogelijkheid geboden dat het algemeen bestuur op verzoek van gedeputeerde staten een lid van gedeputeerde staten aanwijst om zitting te nemen in het dagelijks bestuur (lid 3). In die hoedanigheid kan dit lid van gedeputeerde staten tevens deelnemen aan de beraadslagingen in het algemeen bestuur. Het ligt voor de hand dat het algemeen bestuur het lid van gedeputeerde staten dat door gedeputeerde staten is voorgedragen aanwijst om zitting te nemen in het dagelijks bestuur.

Artikel 2:7

Het algemeen bestuur heeft geen eigen wettelijke bevoegdheid om bestuurscommissies in te stellen. Het algemeen bestuur heeft deze bevoegdheid alleen wanneer de gemeenschappelijke regeling daarin voorziet (art. 25 lid 1 Wgr). Het eerste lid geeft deze bevoegdheid. Op grond van artikel 25 lid 2 Wgr moet het algemeen bestuur de toestemming van alle raden hebben alvorens kan worden overgegaan tot instelling van de bestuurscommissie. Bij de instelling regelt het algemeen bestuur welke bevoegdheden van het algemeen bestuur én van het dagelijks bestuur worden overgedragen (art. 25 lid 3 Wgr). Dat kan niet in de gemeenschappelijke regeling of door het dagelijks bestuur worden bepaald.² In artikel 25 Wgr is verder geregeld wat nog meer in de verordening tot instelling van de bestuurscommissie moet worden geregeld.

Het derde lid dwingt het algemeen bestuur om in elk geval een bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag in te stellen. Omdat dit een bevoegdheid van het algemeen bestuur is, mag de gemeenschappelijke regeling hier verder geen bepalingen over inhouden. Wel is bepaald dat de portefeuillehouders verkeer en vervoer van de deelnemers zitting nemen in de Vervoersautoriteit. Daarmee is ook de gemeentelijke inbreng op de Vervoersautoriteit al deels gegeven. De verordening zal dit verder regelen. Gelet op de bijzondere positie van gedeputeerde staten van Zuid-Holland ten aanzien van het verkeer en vervoer in de Metropoolregio en de omliggende gebieden is het mogelijk gemaakt dat het algemeen bestuur op verzoek van gedeputeerde staten het lid van gedeputeerde staten dat is belast met de portefeuille verkeer en vervoer aanwijst om als volwaardig lid te participeren in de Vervoersautoriteit.

² CRvB 16 maart 2010, LJV BL8816; *Gst.* 2010, 47 (*Sociale Dienst Drechtsteden*).

Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur de kaders en zoveel mogelijk de strategische besluiten vaststelt. Vast staat dat de strategische agenda, de jaarlijkse werkplannen, en de begroting door het algemeen bestuur worden vastgesteld. De Vervoersautoriteit moet binnen die door het algemeen bestuur gestelde kaders zijn taken op het terrein van Verkeer en Vervoer uitvoeren. In artikel 2:1 is reeds geregeld dat belangrijke besluiten op het terrein van verkeer en vervoer (bijvoorbeeld de strategische bereikbaarheidsagenda, het regionaal verkeers- en vervoersplan en het programma van eisen voor het verlenen van een concessie) pas neemt nadat de gemeenteraden zich daarover hebben kunnen uitlaten.

Artikel 2:8

Het algemeen bestuur heeft wel een algemene bevoegdheid om adviescommissies in te stellen (art. 24 lid 1 Wgr). Artikel 24 Wgr bepaalt wat bij de instelling in elk geval moet worden geregeld. In het eerste lid wordt dit bevestigd, en wordt daaraan toegevoegd dat ook de relatie tot eventuele andere adviescommissies en bestuurscommissie(s) moet worden geregeld.

Het tweede lid regelt dat er in elk geval een adviescommissie is ten behoeve van de bevoegdheden van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit. Omdat de Wet gemeenschappelijke regelingen slechts adviescommissies aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur of de voorzitter kent, is formeel gekozen voor een adviescommissie aan het algemeen bestuur, welke zijn adviezen ook doet toekomen aan de bestuurscommissie Vervoersautoriteit. Daarnaast is bepaald dat de adviescommissie moet bestaan uit raadsleden. Indien de portefeuillehouder verkeer en vervoer van gedeputeerde staten zitting heeft in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit, zal de adviescommissie tevens bestaan uit een of meer leden van provinciale staten.

Het derde lid regelt dat er in elk geval een adviescommissie ten behoeve van het economisch vestigingsklimaat dient te zijn. Deze adviescommissie bestaat uit raadsleden. Indien een lid van gedeputeerde staten zitting heeft in het dagelijks bestuur zal de adviescommissie tevens bestaan uit een of meer leden van provinciale staten.

Hoofdstuk 3 Belang, taken en bevoegdheden

Artikel 3:1

Een gemeenschappelijke regeling wordt getroffen *ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van gemeenten* (art. 1 lid 1 Wgr). In deze bepaling wordt het werkingsbereik van de gemeenschappelijke regeling uitdrukkelijk beperkt tot verkeer en vervoer en de verbetering van het economische vestigingsklimaat. Daarmee wordt voldaan aan de wettelijke eis om de belangen waarvoor de gemeenschappelijke regeling wordt getroffen in deze regeling zelf op te nemen (art. 10 lid 1 Wgr). De bestuursorganen van de Metropoolregio mogen zich niet met andere belangen bezighouden (vgl. art. 30 lid 1 Wgr), tenzij de regeling wordt gewijzigd, en dat kan uitsluitend indien de raden van alle deelnemende gemeenten daartoe besluiten. Overigens, de algemene belangen en taken van de Metropoolregio zijn in artikel 3:1 lid 1 opgenomen, terwijl de taken en bevoegdheden op het gebied van verkeer en vervoer in artikel 3:4 zijn opgenomen. Het gaat daar om bevoegdheden die op grond van de wetgeving tot intrekking van de Wgr-plus door het Rijk aan de Metropoolregio

worden toegekend.³ Er is daar geen overdracht van bevoegdheden in het geding vanuit de gemeentebesturen. Het tweede lid van dit artikel bevestigt dat deze gemeenschappelijke regeling niet kan worden uitgebreid met andere beleidsterreinen dan ‘verkeer en vervoer’ en ‘het economisch vestigingsklimaat’ dan na uitdrukkelijke instemming van alle vertegenwoordigende organen. Een wijziging van de reikwijdte van de gemeenschappelijke regeling vergt dan ook altijd het doorlopen van de procedure voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling (artikel 6:3).

Artikel 3:2

De strategische agenda is voor de gemeenteraden en het algemeen bestuur het instrument om de plannen van de Metropoolregio voor de komende jaren vast te leggen. Het algemeen bestuur moet deze strategische agenda dan ook tenminste eens per bestuursperiode vaststellen (lid 1). Binnen de kaders van de strategische agenda stelt het algemeen bestuur jaarlijks een werkplan vast (lid 2). De andere organen van de Metropoolregio, zoals de Vervoersautoriteit dienen hun bevoegdheidsuitoefening af te stemmen op deze algemene metropoolbeleidskaders. Het gaat hier om belangrijke besluiten waarover de raden vooraf zullen worden gehoord. Daarom is op beide besluiten de zienswijzenprocedure van artikel 2:1, derde lid, GR MRDH van toepassing verklaard.

Artikel 3:3

Het bestuur van de Metropoolregio bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12 lid 1 Wgr). Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de Metropoolregio, en is in die hoedanigheid eindverantwoordelijk voor wat zich binnen de Metropoolregio afspeelt (art. 12 lid 2 Wgr). Dat betekent dat moet worden bepaald dat alle bevoegdheden die niet bij of krachtens wet aan een ander orgaan zijn toegekend, toekomen aan het algemeen bestuur (lid 1; art. 33 lid 1 jo. art. 136 Wgr jo. art. 147 en 108 Gemeentewet-oud).

Het algemeen bestuur kan een of meer van zijn bevoegdheden in beginsel overdragen aan het dagelijks bestuur (lid 2, art. 136 Wgr jo. art. 156 Gemeentewet-oud). Omdat dit de de raden mogelijk verder op afstand zet, is ook hier verzekerd dat de raden hierover vooraf hun opvattingen kunnen bekendmaken: de zienswijzenprocedure van artikel 2:1, derde lid GR MRDH is van toepassing (lid 2). Het ligt voor de hand om een aantal taken op het terrein van het voeren van procedures bij het dagelijks bestuur neer te leggen om zeker te stellen dat waar nodig niet op een formele beslissing van het algemeen bestuur hoeft te worden gewacht. De nadere detaillering daarvan wordt in een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening geregeld waarop de zienswijzenprocedure eveneens van toepassing is. Vanuit het oogpunt van de leesbaarheid van een dergelijke verordening verdient het aanbeveling dat daarin uitdrukkelijk de bevoegdheden worden benoemd die het dagelijks bestuur op basis van de wet van rechtswege heeft (art. 33 lid 1 jo. art. 136 Wgr jo. art. 160 e.v. Gemeentewet-oud).

In het derde lid is bepaald dat de voorzitter de Metropoolregio in en buiten rechte vertegenwoordigt. Het voorzitterschap wordt bij toerbeurt vervuld door de burgemeesters van Rotterdam en Den Haag, waarbij om de twee jaar een wisseling plaatsvindt.

Artikel 3:4

Zonder nadere bepalingen zou het dagelijks bestuur de bevoegdheden Verkeer en Vervoer uitoefenen, terwijl het nu juist de bedoeling is dat het dagelijks bestuur zich beperkt tot de voorbereiding van de

³ *Kamerstukken II 2012/13, 33 658, nr. 2.*

besluitvorming in het algemeen bestuur. De regeling moet dan eerst de bevoegdheidsuitoefening van het dagelijks bestuur regelen inclusief zienswijzenprocedure, waarna dat hele pakket door het algemeen bestuur kan worden overgeheveld naar de Vervoersautoriteit. Het is immers de bedoeling dat de Vervoersautoriteit deze bevoegdheden uitoefent. De Vervoersautoriteit moet daarbij de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders (de strategische agenda en de werkplannen) in acht nemen. Ook stelt het algemeen bestuur de begroting vast waarvan de financiële middelen (waaronder de BDU) deel uitmaken die door de Vervoersautoriteit worden ingezet op haar taakvelden. Voorts wordt het algemeen bestuur in kennis gesteld van de ontwerpbesluiten waarover provinciale staten resp. de raden zich eerst uitspreken in een zienswijzenprocedure, en vervolgens van de ontvangen zienswijzen. Het algemeen bestuur zit hier dus ook aan de knoppen, ook al beslist de Vervoersautoriteit uiteindelijk.

De Vervoersautoriteit wordt vormgegeven als bestuurscommissie, en om de bevoegdheden die door de wet aan het dagelijks bestuur worden gegeven bij de Vervoersautoriteit te kunnen leggen moet het algemeen bestuur daartoe een besluit nemen bij de instellingsverordening. De regeling voorziet daarin.

Artikel 3:5

De Metropoolregio kan de deelnemers faciliteren bij onderlinge afstemming en overleg indien ten minste twee deelnemers daarom verzoeken (lid 1). Te denken valt aan het faciliteren van vrijwillige samenwerking op het gebied van ruimte, wonen of groen tussen twee of meer gemeenten in de vorm van een platform of van een facultatieve bestuurlijke tafel van deelnemers. Het is aan de deelnemers zelf om het beleidsterrein, mits passend in de strategische agenda, te bepalen waarop deze coördinatie of dit overleg betrekking heeft. Het tweede en derde lid voorzien erin dat de Metropoolregio bepaalde taken dienstverlenende taken kan uitvoeren voor andere dan de betrokken gemeenten of voor een instelling of orgaan waarin de Metropoolregio deelneemt. Het vierde lid voorziet in een regeling voor de kostenverrekening voor de facilitering en dienstverlening.

Artikel 3:6

De juridische basis van de metropoolsamenwerking moet het pragmatische karakter ondersteunen van de metropoolsamenwerking. Dat betekent dat de mogelijkheid moet worden geboden om in een concreet beleidsonderwerp als Metropoolregio deel te nemen in een andere gemeenschappelijke regeling. Zonder uitdrukkelijke bepaling bestaat deze mogelijkheid niet (artikel 93 resp. art. 96 Wgr). Ook hier geldt dat eerst de raden hun opvattingen over het deelnemen aan zo'n regeling moeten geven, voordat het algemeen bestuur daartoe kan besluiten. De zienswijzenprocedure is van toepassing.

Artikel 3:7

De Metropoolregio bezit rechtspersoonlijkheid (art. 1:2 lid 1 GR MRDH; art. 2:1 lid 2 BW jo. art. 8 lid 1 Wgr). Dat betekent dat de Metropoolregio (privaatrechtelijke) rechtshandelingen kan verrichten (art. 2:1 lid 3 jo. art. 2:5 jo art. 3:32 BW). Daarbij kan worden gedacht aan het sluiten van allerlei vormen van overeenkomsten (art. 6:213 BW), zoals arbeidsovereenkomsten, koop- of huurovereenkomsten of overeenkomsten tot opdracht. De privaatrechtelijke bevoegdheden van de Metropoolregio zijn in beginsel onbeperkt, voor zover ze worden uitgeoefend binnen het belang waarvoor de gemeenschappelijke regeling is getroffen (lid 1; zie art. 3:1 GR MRDH resp. art. 31 Wgr), en dat is beperkt tot verkeer en vervoer en de verbetering van het economisch vestigingsklimaat.

Onder het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen valt ook de oprichting van of deelneming aan privaatrechtelijke rechtspersonen zoals de vereniging, de coöperatie, de naamloze of besloten vennootschap of de stichting. Dit kan de basis zijn om een bepaalde metropoolactiviteit niet

alleen informeel maar ook meer formeel af te stemmen op de andere metropoolactiviteiten die in de regeling zijn ondergebracht (verkeer en vervoer en de verbetering van het vestigingsklimaat). Ook is het mogelijk dat de deelneming bestuurlijke en financiële gevolgen heeft. Ook hiervoor geldt daarom dat eerst de raden van de deelnemers en provinciale staten zich hierover moeten uitlaten, voordat het algemeen bestuur een besluit kan nemen. Daarom is ook hier de zienswijzenprocedure van artikel 2:3 GR MRDH voorgeschreven. Het tweede lid geeft nog wat overige taken die aan de Metropoolregio worden opgedragen.

Hoofdstuk 4 Financiën

Artikel 4:1 en artikel 4:2

Deze artikelen zijn gebaseerd op artikel 34 en 35 Wgr en voorts op de bepalingen uit de huidige Gemeentewet over de administratie, begroting en jaarrekening, die van overeenkomstige toepassing zijn (art. 33 lid 1 jo. art. 136 Wgr). Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat de investeringsprogramma's Verkeer en Vervoer deel uitmaken van de begroting van de Metropoolregio.

Hoofdstuk 5 De secretaris, overige ondersteuning, archief, ombudsman

Artikel 5:1 en artikel 5:2

Artikel 5:1 regelt de benoeming, de schorsing en ontslag van de secretaris. Deze bepalingen zijn gebaseerd op de bepalingen in de Gemeentewet over de secretaris. Artikel 5:2 regelt hetzelfde met betrekking tot de overige ambtenaren en ondersteuning.

Artikel 5:3

Dit artikel geeft invulling aan de verplichting van artikel 40 Archiefwet 1995.

Artikel 5:4

Op grond van artikel 1a lid 1 onder b Wet Nationale ombudsman is de Nationale ombudsman bevoegd ten aanzien van het extern klachtrecht bij openbare lichamen in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zoals de Metropoolregio. Deze bevoegdheid van de Nationale ombudsman geldt voor zover niet in de gemeenschappelijke regeling de ombudsman van één van de deelnemers is aangewezen als bevoegde instantie (art. 10 lid 4 Wgr). De Rotterdamse ombudsman is bevoegd verklaard ten aanzien van het extern klachtrecht bij de Metropoolregio. Het dagelijks bestuur zendt de gemeenschappelijke regeling overeenkomstig artikel 10 lid 4 Wgr aan de Nationale ombudsman.

Hoofdstuk 6 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 6:1

Een nieuwe deelnemer kan toetreden door unanieme besluitvorming van de betreffende deelnemer en de reeds bestaande deelnemers (lid 1). Iedere raad heeft daar zodoende zeggenschap over omdat toetreding van een nieuwe deelnemer onder andere gevolgen kan hebben voor de stemverhoudingen. Het algemeen bestuur is bevoegd om de gevolgen van de toetreding te regelen, zoals een eventuele

toetredsom of de verplichting personeel in te brengen (lid 2). Het algemeen bestuur regelt tevens wanneer de toetreding ingaat (lid 3).

Artikel 6:2

Voorts is er uitdrukkelijk nagedacht over de wijze waarop de uittredingsregeling zou kunnen bijdragen aan de democratische legitimatie van de metropoolsamenwerking. Een eerste voorwaarde daarvoor is dat deze relatief licht moet zijn vormgegeven. Omdat het natuurlijk niet zo kan zijn dat de ene gemeente die tot uittreding zou besluiten de 23 andere gemeenten met de onevenredige financiële consequenties zou laten zitten, is verrekening noodzakelijk. Een gemeentebestuur kan eenzijdig beslissen tot uittreding (lid 1), overeenkomstig de door het algemeen bestuur vast te stellen algemene procedurele regels (lid 2). Het door het algemeen bestuur op te stellen ontwerp-uittredingsplan moet ingaan op onder andere de financiële en personele gevolgen van de uittreding. Daarbij moeten zowel de belangen van de uittreder als van de achterblijvende deelnemers zorgvuldig en op een evenwichtige wijze tegen elkaar worden afgewogen (lid 3). Vervolgens moeten de deelnemende bestuursorganen overeenkomstig artikel 1 lid 3 en 1 Wgr besluiten omtrent de gevolgen van de uittreding.⁴ Dit besluit wordt bij twee derde meerderheid van de deelnemers genomen, waarbij ieder deelnemend bestuursorgaan (evenals bij het besluit tot treffen van de gemeenschappelijke regeling) één stem heeft (lid 4).⁵ Het betreft immers geen besluit van het algemeen bestuur, waardoor de stemverhoudingen in het algemeen bestuur hierop niet van toepassing zijn. De uittreding kan slechts ingaan per 1 januari, zodat hiermee rekening kan worden gehouden in de begroting (lid 5). Bij een eventueel geschil is de geschillenregeling van artikel 7:1 van de regeling van toepassing.

Artikel 6:3

Wijziging van de gemeenschappelijke regeling kan slechts geschieden wanneer alle deelnemers, dus alle raden, colleges én burgemeesters hiermee instemmen (vgl. art. 1 Wgr). Iedere raad heeft dus zodoende optimale zeggenschap omtrent wijziging van de gemeenschappelijke regeling en kan niet aan ongewenste wijzigingen worden gebonden. De wijzigingsregeling bepaalt zelf wanneer deze in werking treedt (lid 2).

Artikel 6:4

Deze bepaling is geënt op artikel 9 Wgr.

Hoofdstuk 7 Geschillen

Artikel 7:1

Geschillen tussen de deelnemers onderling of tussen de deelnemers en het openbaar lichaam over de gemeenschappelijke regeling worden beslecht door gedeputeerde staten van Zuid-Holland (art. 28 Wgr). Er is gekozen om voorafgaand aan deze formele procedure eerst te proberen via overleg en bemiddeling tot een oplossing te komen.

⁴ Vgl. *Kamerstukken II* 2012/13, 33 597, nr. 3, p. 29-30.

⁵ Besluitvorming bij meerderheid mag op grond van AGRvS 12 januari 1987, *Gst.* 1987-6847, 5.

Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8:1

De gemeenschappelijke regeling wordt eens in de vijf jaar geëvalueerd, waarbij de eerste evaluatie twee jaar na inwerkingtreding plaatsvindt.

Artikel 8:2

Op grond van artikel 26 Wgr moet een gemeente worden aangewezen die de gemeenschappelijke regeling inzendt aan gedeputeerde staten. Het college van burgemeester en wethouders van Rotterdam (als vestigingsplaats) is hiermee belast. Voorts is bepaald dat de gemeenschappelijke regeling aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Minister van Infrastructuur en Milieu moet worden gezonden, als verantwoordelijke ministers voor de regelingen over de Vervoersregio.

Artikel 8:3

Een gemeenschappelijke regeling kan voor bepaalde of onbepaalde tijd worden getroffen (vgl. art. 9 lid 1 Wgr). De gemeenschappelijke regeling moet dit dan ook bepalen. De GR MRDH wordt voor onbepaalde tijd getroffen, zoals dat gebruikelijk is bij rechtspersonen. In 2024 voert het algemeen bestuur een evaluatie uit waarbij in ieder geval moet worden onderzocht of de doelstellingen van de Metropoolregio zijn gerealiseerd en of er voldoende grond is om de regeling te continueren (lid 2). Op grond van de uitgevoerde evaluatie doet het algemeen bestuur, nadat het in elk geval de Vervoersautoriteit in de gelegenheid heeft gesteld zich uit te laten over de evaluatie (eventuele andere advies- of bestuurscommissies kunnen ook gehoord worden), een voorstel omtrent het al dan niet continueren van de regeling en de eventuele voorwaarden waaronder deze continuering dan wel ontbinding moet geschieden (lid 3). De raden worden in gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen alvorens het algemeen bestuur zijn definitieve voorstel zendt aan de bestuursorganen van de gemeenten. Op een eventuele wijziging van de regeling, dan wel een uittreding uit of opheffing van de regeling is hoofdstuk 6 van de regeling onverkort van toepassing. Bij een eventueel geschil omtrent dit artikel is artikel 7:1 van toepassing.

Artikel 8:4

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding en citeerwijze van de gemeenschappelijke regeling. Opgemerkt moet worden dat de gemeenschappelijke regeling ook bekend moet worden gemaakt (art. 26 lid 2 Wgr), alvorens deze in werking kan treden (vgl. art. 3:40 Awb, art. 139 Gemeentewet).

Verordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014

Het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

Overwegende dat

Het gelet op de Wet afschaffing plusregio's en de daarbij gewijzigde wetten en het Besluit Vervoersregio wenselijk is een bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag in te stellen;

Het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag overeenkomstig artikel 25, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft voorgesteld zijn in deze verordening genoemde bevoegdheden over te dragen aan de bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag;

De gemeenteraden van de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rotterdam, Rijswijk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne en Zoetermeer overeenkomstig artikel 25, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming hebben verleend voor de instelling van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag;

Gelet op

artikel 2:7 van de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

het verzoek van gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland als bedoeld in artikel 2:7, derde lid van de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

afdeling 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluit

vast te stellen de navolgende **Verordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014**

Artikel 1: Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. bestuurscommissie: een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- b. Besluit Vervoersregio: de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000, zoals dit artikel gewijzigd is bij de Wet afschaffing plusregio's, genomen wordt;
- c. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten en gedeputeerde staten van Zuid-Holland;

- d. gemeenten: de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rotterdam, Rijswijk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne en Zoetermeer;
- e. Metropoolregio: het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 1:2, eerste lid van de regeling;
- f. portefeuillehouder: het lid van het college van burgemeester en wethouders dat krachtens artikel 168 Gemeentewet door het betreffende college belast is met de taken op het gebied van verkeer en vervoer, alsmede het lid van het college van gedeputeerde staten dat krachtens artikel 166 Provinciewet door het college belast is met de taken op het gebied van verkeer en vervoer;
- g. provincie: de provincie Zuid-Holland;
- h. regeling: de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag;
- i. Vervoersautoriteit: de in artikel 2:7, derde lid, van de regeling bedoelde bestuurscommissie;
- j. vertegenwoordigend orgaan: de gemeenteraden van de gemeenten en provinciale staten van Zuid-Holland, en
- k. zienswijzenprocedure: de procedure, bedoeld in artikel 2:1, derde lid, van de regeling.

Artikel 2: Vervoersautoriteit

Er is een bestuurscommissie Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag ter behartiging van het verkeer en vervoer binnen de Metropoolregio.

Artikel 3: Bevoegdheden

1. Aan de Vervoersautoriteit worden overgedragen de bevoegdheden genoemd in artikel 3:4 van de regeling.

2. De Vervoersautoriteit oefent zijn bevoegdheden uit binnen het kader van de strategische agenda, bedoeld in artikel 3:2, eerste lid, van de regeling en het werkplan, bedoeld in artikel 3:2, tweede lid, van de regeling.

3. De Vervoersautoriteit zendt het algemeen bestuur afschrift van de ontwerpbesluiten waarop de zienswijzenprocedure wordt toegepast alsmede van de ontvangen zienswijzen.

4. Indien op besluiten van de Vervoersautoriteit de zienswijzenprocedure van toepassing is, dan stuurt de Vervoersautoriteit de betreffende besluiten binnen de in regeling opgenomen termijnen via het algemeen bestuur aan de vertegenwoordigende organen. Het algemeen bestuur voorziet, binnen de in de regeling genoemde termijnen, de door de vertegenwoordigende organen ingebrachte zienswijzen van eigen zienswijzen.

5. De Vervoersautoriteit kan door het algemeen bestuur onderscheidenlijk het dagelijks bestuur gemachtigd worden privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten namens de Metropoolregio, voor zover deze het belang genoemd in artikel 2 betreffen. Tot die machtiging behoort dan ook het besluit tot het aangaan van dergelijke privaatrechtelijke rechtshandelingen.

6. De Vervoersautoriteit doet het dagelijks bestuur een voorstel voor het onderdeel verkeer en vervoer binnen de begroting van de Metropoolregio. De Vervoersautoriteit stuurt zijn voorstel uiterlijk 1 maart van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting geldt aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van de Vervoersautoriteit aan het algemeen bestuur, indien het niet integraal wordt overgenomen in de door het dagelijks bestuur opgestelde ontwerpbegroting.

Artikel 4: Samenstelling en stemverhouding

1. De Vervoersautoriteit bestaat uit 25 leden, te weten de portefeuillehouders verkeer en vervoer binnen de colleges. Bij afwezigheid kan een portefeuillehouder zich laten vervangen door een ander lid van het betreffende college.

2. De Vervoersautoriteit beslist bij volstreekte meerderheid van stemmen, met dien verstande dat:

a. de portefeuillehouder van de gemeente Rotterdam zes stemmen heeft;

b. de portefeuillehouder van de gemeente Den Haag vijf stemmen heeft;

c. de portefeuillehouders van de gemeenten, Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne en Zoetermeer ieder een stem hebben, en

d. de portefeuillehouder van de provincie Zuid-Holland een stem heeft.

3. De secretaris van de Metropoolregio, bedoeld in artikel 4:1, eerste lid, van de regeling ondersteunt de Vervoersautoriteit bij zijn werkzaamheden en heeft uit dien hoofde toegang tot de vergaderingen van de Vervoersautoriteit.

Artikel 5: Voorzitter

1. De Vervoersautoriteit wijst uit zijn midden de voorzitter aan voor een periode van twee jaar, met dien verstande dat de portefeuillehouder van Den Haag of de portefeuillehouder van Rotterdam als voorzitter wordt aangewezen.

2. De voorzitter is niet direct herbenoembaar.

3. De in het eerste lid genoemde portefeuillehouder die niet als voorzitter is aangewezen, is de plaatsvervangend voorzitter van de Vervoersautoriteit en vervangt de voorzitter bij diens verhindering of ontstentenis.

4. De Vervoersautoriteit kan ook andere leden uit zijn midden aanwijzen die tijdelijk belast worden met het namens de Vervoersautoriteit uitvoeren van een deel van zijn bevoegdheden.

Artikel 6: Verantwoording

1. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Vervoersautoriteit leggen over al hetgeen zij namens de Vervoersautoriteit doen verantwoording af aan de Vervoersautoriteit. Zij geven de Vervoersautoriteit alle inlichtingen die de Vervoersautoriteit nodig heeft voor de uitoefening van zijn taken en die inlichtingen die door een of meer leden van de Vervoersautoriteit worden gevraagd.

2. De Vervoersautoriteit is verantwoording schuldig aan het algemeen bestuur over al hetgeen aan de Vervoersautoriteit is opgedragen. Zij geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur nodig heeft voor de uitoefening van zijn taken en die inlichtingen die door een of meer leden van het algemeen bestuur worden gevraagd.

3. Indien het algemeen bestuur, overeenkomstig het tweede lid, mondelinge verantwoording vraagt aan de Vervoersautoriteit, dan wordt deze verantwoording afgelegd door de voorzitter of de plaatsvervangend voorzitter van de Vervoersautoriteit, onverminderd het bepaalde in artikel 3:1, vijfde lid, van de regeling.

4. De leden van de Vervoersautoriteit leggen aan de gemeenteraden en provinciale staten, alsmede aan het college van hun eigen provincie onderscheidenlijk gemeente verantwoording af over het door hen in de Vervoersautoriteit gevoerde bestuur. Zij geven het vertegenwoordigend orgaan onderscheidenlijk het college daartoe alle inlichtingen die een of meerdere leden van het betreffende orgaan verlangen. Het betreffende orgaan bepaalt op welke wijze verantwoording wordt afgelegd.

Artikel 7: Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat deze verordening is bekendgemaakt.

2. Deze verordening wordt bekendgemaakt in het provinciaal blad van de provincie Zuid-Holland en daarnaast geplaatst op de website(s) van:

- a. de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, of
- b. de gemeenten.

3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Vervoersautoriteit Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014.

4. Deze verordening wordt ter kennisgeving aan de vertegenwoordigende organen en de colleges gezonden.

5. Deze verordening wordt ter kennisgeving aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en aan de Minister van Infrastructuur en Milieu gezonden.

Aldus besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag van **DATUM INVULLEN**

De secretaris

De voorzitter